

”שיבולת” חברה לניהול קופות גמל בע”מ

דוח על עסקי התאגיד

1. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה.
2. תחומי פעילות החברה.
3. השקעות בהון התאגיד ועסקאות במניותיה.
4. חלוקת דיבידנדים.
5. מידע כספי לגבי תחומי פעילות של החברה
6. סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה.
7. מידע כללי על תחומי פעילות.
8. מוצרים ושירותים
9. מוצרים חדשים.
10. עמיתים.
11. שיווק והפצה.
12. תחרות.
13. עונתיות.
14. רכוש קבוע ומתקנים.
15. נכסים לא מוחשיים.
16. הון אנושי.
17. ספקים ונותני שירותים.
18. מימון
19. מיסוי
20. מגבלות ופקוח על התאגיד
21. הסכמים מהותיים
22. הסכמי שיתוף פעולה
23. הליכים משפטיים
24. יעדים ואסטרטגיה עסקית.
25. צפי להתפתחות בשנה הקרובה
26. מידע בדבר שינוי חריג בעסקי התאגיד.
27. אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים
28. גורמי סיכון

- תיאור עסקי התאגיד בחלק זה של הדו"ח התקופתי הינו בהתאם לתוספת לתקנות ניירות ערך (פרטי תשקיף, מבנהו וצורתו), תשכ"ט – 1969, ולחוזר 2005-2-20 שפרסם הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון ביום 21 בדצמבר 2005, אשר החיל את התוספת האמורה, בשינויים מסוימים, על חברות המנהלות קופות גמל.
- להסרת ספק מובהר, כי התיאור המובא בדו"ח זה בדבר קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה הינו תיאור תמציתי לצורכי הדו"ח בלבד, כי אין בו כדי ליצור כל התחייבות כלפי עמיתי הקופות הנ"ל או צד שלישי כלשהו, וכי התנאים המחייבים את החברה הם רק אלה המפורטים בתקנון קופת הגמל הרלבנטית ו/או בחוזים הרלבנטיים שנכרתו על ידי החברה.

חלק ראשון - תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי התאגיד

- 1.1** כללי
- שיבולת חברה לניהול קופות גמל בע"מ ("החברה") הינה חברה מנהלת לצורכי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה - 2005 ("חוק הפיקוח על קופות גמל"), אשר קיבלה רישיון חברה מנהלת, ועוסקת בניהול של שתי קופות גמל, כדלקמן:
- 1.1.1 שיבולת קופת גמל הינה קופת גמל לתגמולים לעמיתים קיבוצים. הקופה קיבלה אישור קופת גמל בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), תשכ"ד - 1964 ("תקנות מס הכנסה קופות גמל").
- 1.1.2 שיבולת השתלמות הינה קרן השתלמות. הקופה קיבלה אישור קופת גמל בהתאם לתקנות מס הכנסה קופות גמל.
- שיבולת קופת גמל ושיבולת השתלמות, יקראו יחדיו להלן "הקופות".
- קופות הגמל הינן קופות גמל ענפיות כהגדרתן בחוק.
- 1.2** התפתחות היסטורית של החברה
- החברה נתאגדה בישראל בשנת 1976 ועוסקת באופן בלעדי בניהול קופות גמל. ביום 12.6.2007 שונה שמה ל: שיבולת חברה לניהול קופות גמל בע"מ.
- 1.3** מבנה ההתזקות של החברה
- הבעלים של החברה הינם העמיתים.
- 1.4** אופי ותוצאות כל שינוי מבני, מיזוג או רכישה
- במהלך שנת 2011 לא בוצע כל שינוי מבני.
- 1.5** רכישה, מכירה או העברה של נכסים בהיקף מהותי שלא במהלך העסקים הרגיל
- במהלך שנת 2011 לא בוצעה רכישה, מכירה או העברה של נכסים כאמור לעיל.
- 1.6** כל שינוי מהותי אשר אירע באופן ניהול עסקי החברה
- לא היו שינויים מהותיים בשנת 2011 כאמור לעיל.

2. תחומי פעילות החברה

- 2.1** ניהול קופת גמל לתגמולים
הקופות הינן קופות לחסכון לעמיתי קיבוץ.
- 2.1.1 הפרשת עמית קיבוץ לפי תקנות מס הכנסה על חשבון תגמולים. החל משנת 2008 נאסר על הקופה לקבל הפקדות חדשות לתגמולים.
- 2.2** ניהול קרן השתלמות
- 2.2.1 קרן השתלמות לשכירים - עיקר הצבירה בקופות אלו מיועד לצבירת הפרשות הנעשות על ידי המעביד בשיעור של עד 7.5% משכר העובד. כנגד הפרשה מקבילה של העובד ביחס של 1:3 לפחות עד לשיעור של 2.5% משכרו.
- 2.3** פעילות הקופות מותנית ברישוי שנתי, המתקבל מאגף שוק ההון באוצר, בהתאם לדינים הרלוונטיים החלים על פעולתן. בהתאם לכך מפוקחות הקופות שבניהול החברה ע"י אגף שוק ההון במשרד האוצר.
- 2.4** צבירת הכספים בקופות היא על בסיס אישי. העמיתים מזוכים ברווחי הקופות על בסיס יומי החל מאפריל 2005 ומשיכות מהקופות מבוצעות על פי תנאי הזכאות, כפי שמופיעים בחוק ובתקנות. בשנת הדו"ח קוצרו מועדי התשלומים לעמיתים והעברות לקופות אחרות מפעם בחודש ל-4 ימי עסקים ו-7 ימי עסקים בהתאמה.

3. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

במהלך השנתיים האחרונות לא חל שינוי בהון החברה.

עסקאות במניותיה

במהלך שנת 2011 לא בוצעו עסקאות במניות החברה.

4. חלוקת דיבידנדים

החברה לא מחלקת דיבידנדים, כל הרווחים מחולקים לעמיתה.

5. מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה

5.1 נתונים כספיים

5.1.1 כללי לכל תחומי הפעילות

<u>31.12.09</u>	<u>31.12.10</u>	<u>31.12.11</u>	
1,542	2,077	1,803	הכנסות מדמי ניהול
1,578	2,059	1,780	הוצאות
(36)	18	23	רווח (הפסד)
753,577	808,914	830,963	סך נכסים מנוהלים
(5,120)	(8,368)	(5,783)	סך הפקדות, משיכות והעברות (צבירה נטו)
20.67%	8.73%	3.66%	תשואות ממוצעות נומינליות ברוטו

5.1.2 קופת גמל לתגמולים

<u>31.12.09</u>	<u>31.12.10</u>	<u>31.12.11</u>	
1,313	1,824	1,545	הכנסות מדמי ניהול
657,867	704,115	715,274	סך נכסים מנוהלים
(14,573)	(10,287)	(12,644)	סך הפקדות, משיכות והעברות (צבירה נטו)
21.16%	8.89%	3.62%	תשואות ממוצעות נומינליות ברוטו

5.1.3 קרנות השתלמות

<u>31.12.09</u>	<u>31.12.10</u>	<u>31.12.11</u>	
229	253	258	הכנסות מדמי ניהול
95,710	104,799	115,689	סך נכסים מנוהלים
9,453	1,919	6,861	סך הפקדות, משיכות והעברות (צבירה נטו)
17.28%	7.63%	3.94%	תשואות ממוצעות נומינליות ברוטו

5.2 סביבה כלכלית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה

המגמות העיקריות של שנת 2011 אשר קיבלו ביטויין ברוב האפיקים בשוק ההון, היו: צמיחת המשק ב- 4.8%.

מדד ת"א 100 רשם ב- 2011 ירידה של 20.1%, אגרות החוב צמודות המדד עלו בשיעור 1%.

אגרות החוב הממשלתיות לא צמודות השיגו תשואה של 5.2%.

האינפלציה הסתכמה ב- 2.17%, השקל פוחד מול הדולר ב-4.7% נומינליות, וריבית בנק ישראל עלתה לרמה של 3.25%.

5.2.1 המצב הכלכלי בישראל ושינויים החלים בו

למצב הכללי והמאקרו כלכלי בישראל, ולשינויים החלים בו, לרבות שינויים במצב הביטחוני, בשיעורי האינפלציה, ביציבות המטבע המקומי, ובשוק העבודה, השלכות מהותיות על תוצאותיה העסקיות של החברה. לתמורות אלה השפעה על שינויים בהיקף המפקידים ובהיקף ההפקדות (והמשיכות) בגינן זכאית החברה לדמי ניהול. בפרט, שינויים ביחס לשוק העבודה, ובכלל זה, השכר הממוצע במשק, שיעור המועסקים ושיעור הפיטורין, משפיעים באופן מהותי על היקף ההפקדות בקופות הגמל השונות ועל היקף המשיכות מהן.

5.2.2 מגמות בשוקי ההון בישראל ובעולם ובתשואות המושגות בהם

המגמות בשוקי ההון בארץ ובח"ל, והתשואות על מניות, אגרות חוב ומוצרים פיננסיים (למשל בשוק הנגזרים), משפיעות באופן מהותי על תוצאותיה העסקיות של החברה, הואיל ודמי הניהול שגובה החברה נגזרים מיתרת חשבונו של העמית, אשר ערכו מושפע משינויים כאמור.

סקירת השינויים בשוק ההון הישראלי בשנת 2011:

שוק האג"ח		שוק המניות	
2011	המדד	2011	המדד
1.0%	מדד צמוד כללי	-18.2%	ת"א 25
3.0%	מק"מ	-25.9%	ת"א 75
5.9%	שחר	-20.1%	יתר כללי

5.2.3. חקיקה, חקיקת משנה והוראות הממונה

חקיקה, חקיקת משנה, והוראות הממונה משפיעות כיום וצפויות להשפיע בעתיד באופן מהותי על תוצאותיה העסקיות של החברה. השינויים המשמעותיים ביותר בתקופת הדו"ח היו בחקיקה שנגעה להיבטי מיסוי הנוגעים לעמיתי קופות הגמל. לפירוט בדבר שינויים רגולאטורים מהותיים כאמור, ראה להלן.

5.2.4. המדיניות המוניטארית

המדיניות המוניטארית הנקבעת על יד בנק ישראל, ובכללה קביעת גובה הריבית במשק, משפיעה על העדפות הציבור בקשר להחזקת נכסים פיננסיים, ובכלל זה על היקף ההפקדות באפיקי חסכון ארוך טווח מסוג קופות גמל, כמו גם על התשואות המושגות בשוק ההון על אגרות חוב.

הסעיף בדבר סביבה מאקרו כלכלית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה, כולל גם תחזיות, הערכות, אומדנים ומידע אחר המתייחסים לאירועים ועניינים עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה בלבד (מידע צופה פני עתיד). המידע צופה פני עתיד הכלול בסעיף זה לעיל מבוסס במידה מהותית, בנוסף לאינפורמציה הקיימת בחברה, על ציפיות והערכות נוכחיות של החברה לגבי התפתחויות עתידיות בפרמטרים השונים (המאקרו כלכליים, הענפיים ואלו הייחודיים לחברה), ועל השתלבותן של ההתפתחויות כאמור אלה באלה. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל.

תיאור תחומי הפעילות של החברה

התיאור בסעיף זה ניתן לגבי שני סוגי הקופות המנוהלות על ידי החברה במאוחד, למעט היכן שנדרש תיאור שונה או ייחודי לתחום מסוים, ולמעט ביחס לנתונים מספריים אשר ניתנו לגבי כל תחום בנפרד.

6. מידע כללי על תחומי הפעילות:

המגמות, האירועים וההתפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית, שיש להם או שצפויה להיות להם, השפעה מהותית על התוצאות העסקיות או ההתפתחויות בתחום הפעילות של החברה הינם כדלקמן:

6.1 כללי – תחומי הפעילות ושינויים החלים בו

ענף קופות הגמל נמנה על מגזר החיסכון לטווח ארוך, לצד קרנות הפנסיה ומוצרי ביטוח חיים. המטרה העיקרית העומדת בבסיס הענף ומוצריה היא צבירת כספים בחיסכון הוני לטווח ארוך.

מגזר החיסכון לטווח ארוך עובר בשנים האחרונות שינויים מקיפים נוכח תמורות במדיניות הממשלתית בנושא. בבסיס מדיניות זו עומדת השאיפה לעידוד חיסכון קצבתי בקרב כלל האוכלוסייה על מנת להבטיח יכולת קיום בכבוד של האזרחים לאחר גיל הפרישה. שינוי זה בא לידי ביטוי, בין היתר, ברפורמות בשוק הפנסיוני, בחקיקה אשר גובשה במסגרת יישום המלצות "וועדת בכר", בהוראות הממונה, בהטבות והעדפות מיסוי הניתנות לחוסכים, והצעות חוק בדבר הטלת חובה לקיים הסדר פנסיוני. כמו כן, בשנים האחרונות חלה עליה במודעות הציבורית ובהתעניינות הציבור במוצרי החיסכון הפנסיוניים. יודגש, כי עיקר השינויים שבוצעו בכללי המיסוי, החלים על המכשירים השונים, הותאמו למדיניות עידוד החיסכון הקצבתי, ועל כן הובילו להאצה בהתפתחות ענף החיסכון הקצבתי ובגידול היקף ההפקדות בענף זה, בין היתר באמצעות קרנות הפנסיה.

כמו כן, נערך הסדר מלא ומקיף החל על מעבר עמית בין קופות גמל, אשר מאפשר לעמיתים לעבור בין הקופות בצורה פשוטה ומסודרת ובמשך זמן קצר. הסדר זה תורם לקיומה של תחרות הוגנת בין הגופים הפועלים בשוק קופות הגמל ובהתרת כבלים וחסמים בירוקראטיים אשר הגבילו בעבר את גמישות העמיתים ואת יכולתם להעביר את כספיהם בין הגופים השונים.

6.2 מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על תחומי הפעילות: חקיקה, חקיקת משנה והוראות הממונה

כללי

בחודש אוגוסט 2005 פורסמו שלושה חוקים שלהם השלכה על פעילות החברה בכללותה: חוק הגברת התחרות וצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל, התשס"ה–2005 (להלן – "חוק הגברת התחרות"), חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה – 2005, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני) התשס"ה–2005 (להלן – "חוק השיווק הפנסיוני"). בעקבות חוקים אלה פורסמו חוזרים, תקנות וטיוטות חוזרים שמהווים חלק בלתי נפרד מהחקיקה האמורה ושעיקרם יפורטו להלן. חקיקה זו היא פועל יוצא ממסקנותיו של הצוות הבינמשרדי לרפורמה בשוק ההון ("וועדת בכר"), אשר מונתה כדי לגבש רפורמה בשוק ההון שעיקרה צמצום הריכוזיות ומזעור ניגודי העניינים אצל הגופים הפועלים בשוק ההון, והרחבת הפיקוח והבקרה עליהם ועל השולטים והמחזיקים בהם.

הוראות חקיקת רפורמת בכר מתייחסות לשורה ארוכה של נושאים. בכל הנוגע לחברה, כוללות הוראות החקיקה שלושה מרכיבים מרכזיים:

- שינויים מבניים – נקבעו הוראות ביחס לתחומי העיסוק והבעלות של הבנקים בישראל (ותאגידים קשורים אליהם) ביחס לקופות גמל. עיקרו של השינוי המבני הינו הפרדה, ככל האפשר, בין הגורם אשר הינו היצרן של קופות גמל – הגופים המוסדיים - מהבנקים – אשר

עיסוקים ביחס לקופות הגמל יהיה יעוץ והפצה בלבד, וזאת לצד הגבלת נתח השוק של הגופים המוסדיים השונים בכל הנוגע לקופות הגמל.

- הסדרה כוללת של שיווק וההפצה של קופות גמל – נקבעו הוראות מפורטות לעניין הסדרת הייעוץ, השיווק ודרכי ההפצה של קופות הגמל והמגבלות לגביו, וכן הוראות לעניין הפרדה בין הייעוץ (שאמור להיות ניטרלי ואובייקטיבי) לבין השיווק (שלא בהכרח יתייחס לכלל המוצרים הקיימים) של המוצרים הפנסיוניים השונים, לרבות קופות גמל, ובכלל זה הסדרת העיסוק באותם עיסוקים והתקנת תקנות ביחס לעמלות הפצה שתשולמנה בגין הפקדות בקופות הגמל. יחד עם זאת, הסדרה זו לא התייחסה לקופות גמל מרכזיות לפיצויים.

- הסדרת המשטר התאגידי והרחבת בסיס האחריות והאכיפה של חברות מנהלות – נקבעו שורה של שינויים בחוקים קיימים, או הסדרים שהיו קיימים, והעלאתם לדרגה של חקיקה ראשית. שינויים אלו נועדו להסדיר, בין היתר, את המשטר התאגידי של חברות המנהלות קופות גמל, וכן להגביר את הפיקוח, האחריות, הן האזרחית והן הפלילית, והאכיפה ביחס לגופים אלה.

המשך מגמת עידוד החיסכון למטרות קיצבה

החיסכון לטווח ארוך בישראל מתנהל בשני מסלולים עיקריים :

- **מסלול הוני** – מסלול שבו, במקרים מוגדרים בחקיקה, מתקבלים הסכומים שנצברו כסכום חד פעמי, למשל עם הגיע העמית לגיל פרישה.

- **מסלול קצבתי** – מסלול המשלב חיסכון וביטוח, כשעילות קבלת הכספים שנצברו בו הן פרישה או אירוע מזכה בהגדרת הכיסוי הביטוחי שנרכש. הכספים מתקבלים בתשלום חודשי ולא בסכום חד פעמי.

בשנת הדוח קופות הגמל מתנהלות במסלול ההוני בלבד. קופות הגמל שהן קופות ביטוח ("ביטוחי מנהלים") מאפשרות למבוטח לבחור בין מסלול הוני ובין מסלול הקצבתי. קרנות פנסיה מתנהלות במסלול הקצבתי בלבד.

מדיניות הממשלה בשנים האחרונות הינה לעודד את החסכון במסלול הקצבתי על פני המסלול ההוני כדי להבטיח יכולת קיום בכבוד של האזרחים לאחר גיל הפרישה. מדיניות זו באה לידי ביטוי בעיקר בהטבות ובהעדפות מס שניתנו למסלול הקצבתי, תוך גריעת הטבות והעדפות המס שניתנו בעבר למסלול ההוני.

במסגרת מדיניות הממשלה כאמור לעיל, בוצעה לאחרונה רפורמה מקיפה בשוק החיסכון הפנסיוני אשר הינה צעד נוסף לקראת האחדת המוצרים בשוק הפנסיוני למסלול קצבה ומימוש והסדרי פנסיה כוללים למשק הישראלי כפי שיפורטו להלן.

מס הכנסה שלילי, פנסיה חובה והפחתת שיעורי המס

במסגרת מדיניות הממשלה המתוארת לעיל הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי, פנסיה חובה, הפחתת

שיעורי מס ותיקוני חקיקה), התשס"ז – 2007 (להלן – "הצעת החוק הכוללת") במסגרתה הוצע לקבוע הסדרי פנסיה כוללים במשק הישראלי, שיבטיחו פנסיה לכל עובד החל משנת 2010 ואילך. כמהלך משלים, הוצע בהצעת החוק לקבוע כי כל קופות הגמל שיפעלו בישראל משנת 2010 ואילך יהיו קופות גמל למטרת קצבה, וכי תשלומים בגין הפקדות שיבוצעו בהן בשנת 2010 ואילך יהיו רק בדרך של קצבה (או בדרך של היוון קצבה, לפי כללים שייקבעו לעניין זה). לפי הצעת החוק, ההסדרים הקיימים לעניין קופות גמל הוניות (קופות ביטוח וקופות גמל לתגמולים) יוסיפו לחול רק על כספים שהופקדו בהן עד סוף שנת 2009. עוד הוצע להותיר על כנה את האפשרות למשוך כספי פיצויים המופקדים בקופת גמל כסכום הוני, גם בשנת 2010 ואילך.

בפועל, בחודש יולי 2007 נחתם הסכם קיבוצי (כללי ומסגרת) לביטוח פנסיוני מקיף במשק, אשר תכליתו הינה להחיל חובת ביטוח פנסיוני על כל העובדים השכירים במשק הישראלי, ואשר תוקן בחודש נובמבר 2007 (לעיל ולהלן: "ההסכם הקיבוצי"). ביום 30 בדצמבר 2007 חתם שר התמ"ת על צו הרחבה המחיל את עיקר הוראות ההסכם הקיבוצי על כלל העובדים השכירים במשק והנותן להסכם הקיבוצי תוקף החל מחודש ינואר 2008 (להלן: "צו ההרחבה"). לפי נוסח ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה, שעורי ההפרשות מהשכר שחובה לבטוח פנסיוני, יעלו באופן הדרגתי מדי שנה, החל מכניסתו לתוקף של ההסכם הקיבוצי, היינו ראשית שנת 2008 כאמור, ועד לשנת 2013. בנוסף, נקבע בצו ההרחבה הוראות שונות לעניין תחולת הביטוח הפנסיוני, לפיהן ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה יחולו על נשים מגיל 20 וגברים מגיל 21 והחבויות בגינו לא יחולו על מי שפרש מעבודתו בגיל פרישת חובה ומקבל קצבה או על מי שיש לו הסדר פנסיוני מיטיב – העדיף על פני ההסדר המתואר לעיל. השכר המבוטח לפי ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה יהיה השכר בפועל אך לא יותר מהשכר הממוצע במשק. חובת הביטוח הפנסיוני תכנס לתוקף בחלוף 9 חודשי עבודה בשנת 2008, ובחלוף 6 חודשי עבודה החל משנת 2009, אך אם לעובד הסדר ביטוח פנסיוני קודם, תקום החובה לבטוח, בתוקף מיום עבודתו הראשון, כעבור 3 חודשי עבודה בלבד. בשלהי דצמבר 2007 נחקק חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי), תשס"ח-2007 (להלן – "חוק מס הכנסה שלילי") אשר הנהיג כאמור מס הכנסה שלילי לעובד שכיר שלו ילדים והמשתכר שכר נמוך בהתקיים התנאים המפורטים בחוק האמור. הואיל והנדבך העוסק בפנסיה חובה לכלל העובדים בהצעת החוק הכוללת הוסדר כאמור באמצעות חתימה על ההסכם הקיבוצי ומתן צו הרחבה שהוחל כאמור על כלל העובדים השכירים במשק – סעיפי הצעת החוק הכוללת הנוגעים לעניין לא נכללו בחוק מס הכנסה שלילי שנחקק כאמור.

בחודש ספטמבר 2011 פורסם צו הרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה לפי חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז 1957 ("הצו"), אשר מבטל את צו ההרחבה וקובע הוראות בעניין פנסיית חובה. הצו מעדכן, מרחיב ומתקן את הוראות צו ההרחבה.

במסגרת הצו נקבע כי כל עובד שאין לו הסדר פנסיוני מיטיב, יהיה זכאי לביטוח פנסיוני שיקלול כסויים למקרה מוות ונכות. הצו קובע מועדי זכאות לקבלת הסדר פנסיוני.

חובת הביטוח הפנסיוני חלה על השכר בפועל אך לא יותר מהשכר הממוצע במשק. שיעורי הפרשה מהשכר שיש לבטח יעלו באופן הדרגתי מדי שנה עד לשיעור כולל מקסימלי של 17.5% בשנת 2014, כאשר מתוכם הפרשות מעסיק לרכיב תגמולים יעמוד בשיעור 6%, רכיב פיצויים 6% ורכיב תגמולי עובד בשיעור 5.5%.

הצו קובע כי תשלומי מעסיק לפי הצו לפיצויי פיטורים, יבואו במקום תשלום פיצויים לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, בגין השכר, הרכיבים, התקופות והשיעורים בגינם נעשתה ההפרשה והם אינם ניתנים להחזרה למעסיק למעט במקרה שהעובד משך כספים מקופת הגמל לפני שקמה לו זכאות לכך או אם נשללה זכותו לכספים.

הצו קובע כי החל מיום 1.1.2014 לא יראו בשיעור ההפרשות לקופת הגמל, הנמוך משיעור של 17.5% משכר העובד, כהסדר מיטיב.

הרפורמה בענף קופות הגמל

המהלך המשלים לקביעת הסדרי פנסיה כוללים במשק הישראלי, שיבטיחו פנסיה לכל עובד נועד לעודד ואף לחייב את החיסכון במסלול הקצבה. לפיכך, ביום 23 בינואר 2008 התקבל בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3) התשס"ח – 2008 (להלן – "תיקון מס' 3" או "הרפורמה") אשר כולל שורה של תיקוני חקיקה וביניהם: תיקונים לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה – 2005, לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א – 1981 ולפקודת מס הכנסה. תיקון מס' 3 פורסם ברשומות ביום 28.1.2007 והוא תקף לגבי הפקדות שיבצעו במהלך שנת 2008 ואילך. כאמור תיקון מס' 3 הינו מהלך משלים למהלך הכולל של קביעת הסדרי פנסיה כוללים במשק הישראלי, אשר יבטיחו פנסיה לכל עובד.

להלן סקירה של עיקרי הרפורמה הכוללים, בין היתר:

חיוב הפקדת כספים למטרת קצבה – תיקון מס' 3 מחייב הפקדת כספים בקופת גמל למטרת קצבה עד לסכום הקצבה המינימאלי של 3,850 ₪. זהו סכום מנדטורי מינימאלי שנקבע ואותו יהיה חייב העמית לקבל כקצבה חודשית מרגע פרישתו לגמלאות.

סיווג חדש לקופות הגמל לקצבה - מעתה יהיו שני סוגים של קופות גמל לקצבה: "קופת גמל משלמת לקצבה" בה ניתן למשוך כספים במישרין באמצעות הוון חלק מהקצבה לסכום חד פעמי, ובלבד שסכום הקצבה שיוותר בידו של עמית לאחר ביצוע היוון הקצבה יעמוד על סך של 3,850 אשר יעודכן אחת לשנה לפי השינוי במדד המחירים לצרכן באותה שנה. "קופת גמל לא משלמת קצבה" אשר ממנה לא ניתן יהיה למשוך כספים במישרין למעט כספים ממרכיב הפיצויים.

בהתאם לאמור לעיל, הממונה לא יהיה רשאי ליתן אישור קופת גמל כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים, החל משנת 2008 ואילך אלא לכספים שהופקדו לקופות האמורות בשל שנות המס שלפני 2008 ולגבי כספים אלה לא יחול שינוי בכללי המס החלים עליהם.

החל משנת 2008, קופות הגמל לתגמולים תוכלנה להמשיך ולפעול כקופות גמל לא משלמות לקצבה ולחסוך סכומים לגיל הפרישה. במועד הפרישה עליהן להעביר את הסכומים שנצברו בהן לקופות גמל משלמות קצבה לצורך תשלום קצבה חודשית לעמיתים כמפורט לעיל. משמעות הדבר כי אין מדובר בהקמת קופות גמל חדשות אלא בסיווגן מחדש של קופות הגמל לתגמולים שהינן קופות הוניות כ"קופות גמל לא משלמות לקצבה" כהגדרתן לעיל.

דחיית מועד ההחלטה על אופן קבלת כספי הפרישה – ההחלטה על אופן קבלת כספי הפרישה – לגבי היתרה שתיוותר לאחר ניכוי הסכום שמיועד לתשלום לקצבה המינימאלית כמפורט לעיל – נדחתה וכעת היא **תתקבל סמוך לגיל הפרישה** ולא עם תחילת החיסכון הפנסיוני, כפי שהיה קיים עובר לרפורמה.

היבט מס – איחוד כללי המס לכל מכשירי החיסכון הפנסיוני, הן בתקופת החיסכון הפנסיוני והן לאחר גיל הפרישה. כלומר אין זה משנה היכן יחסכו הכספים, בין בקופת גמל משלמת לקצבה ובין בקופת גמל לא משלמת לקצבה, הטבות המס יהיו זהות.

קופות גמל מרכזיות לפיצויים - החל מינואר 2011 קופות הגמל המרכזיות תפסקנה לפעול. קופות מרכזיות לפיצויים שפעלו בשנת 2007 תוכלנה להמשיך ולקבל כספי מעבידים בשל שנות המס שקדמו לשנת 2011, בכפוף לתנאים הבאים:

(א) עמית מעביד היה עמית בקופת הגמל בדצמבר 2007.

(ב) הפקדת הכספים היא בשל עובד שהופקדו בשלו כספים לקופת הגמל עבור חודש דצמבר 2007.

כלומר משנת 2008, ואילך לא ניתן להפקיד כספים בקופת פיצויים מרכזית בשל עובד שלא הופקדו עבורו כספי פיצויים בדצמבר 2007. לעובד שהופקדו עבורו כספים בדצמבר 2007 ניתן להפקיד עד דצמבר 2010.

תקנות הניוד הפנסיוני

כצעד משלים לרפורמה האמורה, פורסמו ביום 20 בפברואר 2008 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות), התשס"ז-2007 (לעיל ולהלן) – **"תקנות הניוד הפנסיוני"** אשר יקנו לחוסכים את זכות הניידות בין מוצרי החיסכון לטווח ארוך.

להלן תמצית עיקרי הוראות תקנות הניוד הפנסיוני:

(א) העברת כספים לקופת גמל לקצבה תיעשה רק מקופות הגמל הבאות (ובהתאם לתנאים וסייגים המפורטים בתקנות): קופת גמל לקצבה; קופת גמל לתגמולים; קופת גמל אישית לפיצויים ובלבד שהקופה המקבלת היא קופת גמל משלמת לקצבה; קרן השתלמות; קרן השתלמות מיוחדת למורים; קופת גמל אחרת שאישר הממונה בהסכמת המנהל.

(ב) העברת כספים לקופת גמל שאינה לקצבה תיעשה רק במקרים הבאים: מקופת גמל לתגמולים לקופת גמל לתגמולים אחרת; מקופת גמל אישית לפיצויים לקופת גמל אישית לפיצויים אחרת; מקופת גמל מרכזית לפיצויים לקופת גמל מרכזית לפיצויים אחרת; מקרן השתלמות לקרן השתלמות לקרן השתלמות אחרת; מקרן השתלמות מיוחדת למורים לקרן השתלמות מיוחדת למורים אחרת; מקרן השתלמות מיוחדת למורים לקרן השתלמות אחרת בתנאי שהעמית רשאי למשוך את הכספים בסכום חד פעמי בהתאם לתקנון הקרן; מקופת גמל מרכזית לדמי מחלה לקופת גמל מרכזית לדמי מחלה אחרת; מקופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית לקופת גמל

מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית אחרת; מקופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית לקופת גמל מרכזית לקצבה ומקופת גמל אישית לפיצויים לקופת גמל לתגמולים לפי תקנה 34א לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל).

ג) על גוף מנהל של קופה מעבירה להעביר לקופה המקבלת את היתרה הצבורה של העמית בחשבונו בקופה המעבירה או את חלקה, בתוך 10 ימי עסקים מהיום שבו הועברה לו בקשת ההעברה מפורטת וחתומה כנדרש אלא אם בוטלה על ידי העמית, ואולם הממונה רשאי, במקרים מיוחדים, לאשר דחייה במועד האמור שלא תעלה על 20 ימי עסקים נוספים.

ד) העברת הכספים תבצע ישירות בין הגופים המנהלים של הקופות ולא באמצעות העמית והיא תיעשה במזומן אלא אם כן החברות המנהלות (המעבירה והמקבלת) הסכימו אחרת ובלבד שהן אינן גופים מנהלים של קופות הנשלטות או מנוהלות בידי אותו אדם או בידי צדדים קשורים כהגדרתם בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל). כמו כן, נקבעו בתקנות הניוד הפנסיוני סייגים להעברות כאמור, אופן הטיפול במצב של איחור בהעברה וכן הוראות לעניין העברת אחריות ביטוחית ואיחוד ופיצול חשבונות אגב העברות כאמור.

ביום 28.12.11 פירסם הממונה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(העברת כספים בין קופות גמל)(תיקון), התשע"א-2011 וטיוטת חוזר גופים מוסדיים בעניין העברת כספים בין קופות גמל. במסגרת טיוטת תיקון התקנות נקבע כי בעת העברת כספים בין קופות המנוהלות על ידי אותו גוף מנהל, העברת כספי העמית תבצע בתוך עשרה ימי עסקים מהמועד הקובע, בכפוף לתנאים שנקבעו. הממונה רשאי, במקרים מיוחדים, לאשר דחיה לתקופה שלא תעלה על עשרים ימי עסקים נוספים.

בנוסף, טיוטת תיקון קובעת כללים חדשים בנוגע לאיחוד חשבונות ובין היתר, נקבע שאיחוד חשבונות של עמית בקופת גמל יבוצע רק אם העמית היה זכאי למשוך את הכספים בפטור ממס בכל אחד מהחשבונות שאוחדו.

לעניין דיני המס נקבע כי, יראו את מועדי התשלום לקופה המעבירה של הכספים המועברים כמועדי התשלום לקופה המקבלת.

טיוטת החוזר מתקנת הוראות מסוימות בחוזר הקיים ובין היתר, קובעות מועד פקיעה בתוך 60 ימים לבקשה שהוגשה במסגרתה הודיע העמית שלא יופקדו בשלו כספים לקופה המקבלת. בנוסף, נקבעו הוראות בעניין העברת כספים מעבר לסכום המירבי בקרנות פנסיה. נקבעו הוראות בעניין חישוב השכר הקובע לנכות ולשאיירים בהעברת כספים לקרן חדשה.

בנוסף נקבע בטיטוט בחוזר שבמקרה שגוף איחר העברת כספים על הגוף המאחר להודיע לגוף השני במסגרת הזמנים שנקבעו בטיוטה אודות נתוני התשואה שלו ובהתאם על הגוף השני להעביר דרישת תשלום בגין האיחור.

חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 והצווים שמכוחו – חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 והצו שהותקן מכוחו קובעים הוראות שונות החלות לגבי עמיתים עצמאיים של חברה מנהלת קופות גמל, לרבות הוראות בדבר רישום פרטי זיהוי לקוחות, אימות פרטי לקוחות, מינוי אחראי לביצוע הוראות החוק, הצהרות אשר יש לקבל מלקוחות, חובת ניהול מאגר ממוחשב, שמירת מסמכים וכן דיווחים

חודשיים ודיווחים שוטפים לרשות למניעת הלבנת הון.

בחודש יולי 2011 פורסמה טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, חברות מנהלות, סוכנים ויועצים, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"א-2011 - טיוטת הצו מאחדת ומשלבת תחת מסגרת אחת את הוראות צו איסור הלבנת הון החלים על מבטח, קופות גמל וסוכן ביטוח. טיוטת הצו המאוחד הותאמה לשינויי חקיקה ולתיקונים שבוצעו בצווים החלים על גופים פיננסיים אחרים. במסגרת טיוטת הצו החברה נדרשת לקבוע בקרות ממוכנות על מנת לאתר דיווחים בלתי רגילים. המשמעות הינה עלות כספית לחברה. כמו כן, בהתאם להוראות טיוטת הצו, הליך ההצטרפות או העברה לעמיתים עצמאים יהיה רחב יותר ורמת הפירוט לעניין הפרטים הנדרשים לספק לחברה יגדל. ללא קבלת תשובות לא יהיה ניתן לפתוח חשבון לעמיתים עצמאיים. הדבר ישליך על מהירות הליך ההצטרפות או ההעברה ועלול לגרום לקשיים מול העמיתים.

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשע"א-2010 – ביום 18.11.2010 פורסם תיקון מס' 5 לחוק והוראת שעה אשר מאפשרת עד לתום שנת 2011 קבלת החזרים מקופת הגמל במקרים מסוימים עבור הפקדות שבוצעו לאחר 2008 לעמית עצמאי, יורשים, פורשים ומפוטרים, לפי התנאים שפורטו בהוראת השעה, בניכוי מס רווחי הון. בנוסף, תיקון מס' 5 הרחיב את אפשרות העיסוק המותרת לחברה מנהלת, בכפוף לאישור הממונה, כך שהיא תוכל לעסוק בעיסוקים נוספים הנוגעים למוצרים פנסיוניים. כמו כן, נקבעו הוראות המרחיבות את אפשרויות העברת ומשיכת כספים מקופת גמל.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים חלקית מקרן השתלמות), התשע"א-2011 – התקנות מחליפות את תקנה 41(ג)ב(2) לתקנות הגמל וקובעות הסדר ברירת מחדל לסדר המשיכה מכל אחד ממרכיבי החשבון בקרן השתלמות במידה ועמית בקרן השתלמות מבקש לבצע משיכה חלקית. לפי התקנות, תחילה יימשכו הכספים החייבים במס רווח הון ורק לאחריהם יימשכו הכספים הפטורים ממס רווח הון. יחד עם זאת, בהתאם לתקנות, העמית רשאי לבקש למשוך את הכספים מחשבונו באופן שונה.

6.3 שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברווחיות; התפתחות בשווקים של תחומי הפעילות ושינויים במאפייני הקוחות

בשנת הדיווח נמשכה ואף התעצמה מגמת גידול חלקם היחסי של הגופים הפרטיים בתחום קופות הגמל על חשבון החברות המנהלות השייכות לקבוצות התאגידים הבנקאיים והתאגידים המנהלים קופות ענפיות, ובכללם החברה.

ענף קופות הגמל בשנת 2011:

קופות הגמל בישראל הינם גופים פיננסיים ומשקיעים מוסדיים מרכזיים בשוק ההון, הן בשל פעילותן המעשית והפוטנציאלית והן בשל משקלן בתיק הנכסים הפיננסיים של הציבור.

קופות הגמל מהוות מסלול חסכון לטווח ארוך הנהנה מהטבות במיסוי, שבאמצעותו ניתן לצבור כספים למטרות שונות, לרבות צרכים פנסיוניים עתידיים של העמיתים.

קופות הגמל מסווגות לפי ייעוד ומטרת החיסכון: תגמולים, פיצויים, השתלמות ואחרות. התפלגות נכסי קופות הגמל בהתאם לכך היא: קופות תגמולים 56%, מרכזיות לפיצויים 7% וקרנות השתלמות 37%. (קופות למטרה אחרת הינן פחות מ- 0.4%).

נכסי כל ענף קופות הגמל הסתכמו בשנת 2011 בכ - 294 מיליארד ₪ לעומת כ - 306 מיליארד ש"ח בשנת 2010, קיטון בשיעור של כ - 2.95%, הנובע מתשואות שליליות שהושגו על ההשקעות.

6.4 שינויים טכנולוגיים אשר יש בהם כדי להשפיע מהותית על תחומי הפעילות

שינויים טכנולוגיים אין בהם כדי להשפיע מהותית על תחומי הפעילות בטווח הנראה לעין.

6.5 גורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות והשינויים החלים בהם

גורמי הצלחה העיקריים בתחום פעילותה של החברה הינם כדלקמן:

6.5.3 איכות ניהול ההשקעות ויכולת התמודדות עם שינויים בשוקי ההון.

6.5.4 רמת הוצאות תפעול ויעילות התפעול.

6.5.5 שינויים במצב המשק, התעסוקה ושוק ההון.

6.5.6 איכות המשאב האנושי, כח אדם מקצועי ומיומן, רמת שירות גבוהה וזמינה לעמיתים.

6.5.7 רמת המחשוב והטכנולוגיה.

6.5.8 שיעור דמי הניהול הסטטוטוריים והנגבים בפועל.

6.5.9 התמודדות עם התחרות בתחום, על השינויים החלים בהיבט זה, לרבות מול מוצרי הפנסיה וביטוח החיים.

6.5.10 היקף הטבות המס לעמית.

6.5.11 הגברת מודעות הציבור לחיסכון ארוך טווח.

6.5.12 שינויים רגולאטורים.

יותר ויותר קופות חדשות שהוקמו בשנים האחרונות נדרשו להציג תשואות גבוהות על מנת לגייס עמיתים. קופות אלו בדרך כלל השקיעו בהשקעות בעלות סיכון גבוה יותר על מנת להשיג תשואות גבוהות. בשנים האחרונות בהן הייתה גאות בשוק ההון, פעילות זו בדרך כלל הוכיחה את עצמה והתשואות שהשיגו היו בהתאם.

לדעת החברה יש לבחון את תשואות קופות הגמל לאורך שנים ובהתייחס לרמת הסיכון הכוללת. מידע זה אינו זמין כיום במלואו לעמית המבקש לבחון את דרכו.

באגף שוק ההון שוקדים על פיתוח מודלים שיוכלו לתת מידע לעמית בין השאר גם לגבי רמות הסיכון. קיים סיכון כי עמית שלא ידע להתייחס גם לגורמי הסיכון עלול להסיק מסקנות מוטעות לגבי בחירת קופת הגמל.

החברה פועלת במסגרת מדיניות ההשקעות על פי שיקולים כלכליים ורמות הסיכון המוגדרות.

6.6 חסמי כניסה ויציאה ושינויים החלים בהם

חסמי כניסה

6.6.1 מומחיות ידע ונסיון - הפעילות מחייבת ידע מקצועי נרחב והכרת החוקים והדינים הרלוונטיים, ניהול סיכונים והיכרות עם שוקי התחום. לצבירת ניסיון בפעילות זו חשיבות רבה לשימור וגידול הקופות.

6.6.2 גודל מינימלי (מסה קריטית) - על מנת לכסות את עלויות התפעול הקבועות הנדרשות להפעלת המערכות וההשקעות, דרוש היקף צבירת כספים מינימאלי אשר לדעת החברה היא עומדת בו.

חסמי יציאה

6.6.3. פירוק או חיסול עסקיה של חברה מנהלת (לרבות על דרך של העברת זכויות הניהול לחברה מנהלת אחרת) כפוף לאישור הממונה.

6.7. שינויים במערך הספקים וחומרי הגלם לתחומי הפעילות

החברה מקבלת שרותי תפעול למערך האחורי הכוללים, בין השאר, חשבות, חשבונות עמיתים ומשמורת נכסים ממזרחי טפחות.

6.8. תחליפים למוצר תחום הפעילות ושינויים החלים בהם

מוצרים תחליפיים לקופות גמל הינם אלה השייכים למגזר החיסכון ארוך הטווח, קרי קרנות פנסיה ומוצרי ביטוח חיים.

ההבדלים העיקריים בין מוצרים תחליפיים כאמור הינם אופן קביעת הזכויות (על בסיס אקטוארי משתנה, בקרנות פנסיה, או על בסיס חוזי שאינו משתנה, בקופות הגמל ובמוצרי ביטוח חיים), מועדי ואופן תשלום הסכומים לעמית (קצבתי או הוני), הטבות המס המוענקות בגין המוצרים השונים ומהות והיקף הכיסויים הביטוחיים הנלווים.

לשינויים רגולאטורים (בעיקר ביחס להטבות המס) קיימת השפעה על מידת התחליפיות שבין מוצרים כאמור.

6.9. מבנה התחרות בתחום הפעילות ושינויים החלים בו

6.9.1. לאורך שנים רבות, מאופיין שוק קופות הגמל ברמת ריכוזיות גבוהה ויציבה, אשר הקשתה על התפתחותו היעילה של שוק זה ועל התחרות בו.

6.9.2. בתקופה האחרונה עקב שינויים רגולאטורים, הקטנת שיעור איגרות החוב המיועדות, הגידול היחסי בחלקם של חברות הביטוח וגופים פיננסיים פרטיים נוספים בשוק על חשבונם של תאגידים בנקאיים, יצירת גמישות במעבר עמיתים בין הקופות, יצירת כללי השקעה חדשים, וכן עקב העלייה במודעות הציבור לאפיקי החיסכון לטווח ארוך, התפתחו ומתפתחים בשוק הפנסיוני תנאי תחרות המביאים לשינוי ברמת הריכוזיות של השוק החדש.

6.10. דמי ניהול

6.10.1. החברה מנהלת את השקעת כספי העמיתים בכל אחת מהקופות, בהתאם להוראות הדין ובכפוף להוראות התקנון של כל אחת מהן. בתמורה לניהול כאמור, גובה החברה דמי ניהול מעמיתי כל אחת מן הקופות ומעבירה אותן למזרחי טפחות עבור שרותי תפעול, כדלקמן:

6.10.1.1. דמי ניהול בהתאם להוצאותיה, ובלבד שלא יעלה על 2% (שנתי).

6.10.2. להלן נתונים אודות היקף דמי הניהול המרביים שרשאית כל אחת מן הקופות לגבות בהתאם לתקנונה, ודמי הניהול שנגבו בפועל על ידי החברה:

דמי ניהול שנגבו		דמי ניהול מרביים		
2010	2011	2010	2011	
0.26%	0.24%	לפי הוצאות	לפי הוצאות	שיבולת קופ"ג
0.24%	0.28%	לפי הוצאות	לפי הוצאות	שיבולת קרן השתלמות

6.11. מבנה ניהול ההשקעות

6.11.1. בכפוף להוראות כל דין ולהוראות תקנון הקופות, החברה משקיעה את התקבולים ואת הסכומים הנובעים מרווחי השקעות הקופה או כתוצאה ממכירתם או פדיונם של נכסיה, בהתאם להחלטות ועדת ההשקעות של החברה.

6.11.2. בכפוף למדיניות ההשקעות הכוללת אשר נקבעת על ידי דירקטוריון החברה, מתווה ועדת ההשקעות את מדיניות ההשקעות של הקופות ומנחה את העוסקים בניהול בפועל של ההשקעות ביחס לאופן ביצוע ההשקעות. מדיניות ההשקעות נקבעת לגבי כל קופה וקופה בהתאם לסוגה ולרמת נזילותה.

ועדת ההשקעות קובעת את סוגי העסקאות ושיעורי החזקות בניירות ערך הטעונים אישור מראש של ועדת ההשקעות, את אופי ההשקעות והיקפן, את שיעור הבטוחות אותו יש להעמיד בעסקאות שונות, את סוגי ניירות הערך שניתן למכור בחסר וכד'. הוועדה מנחה ומפקחת על העוסקים בהשקעות, קובעת אמות מידה לבחינת יישום מדיניות ההשקעות, מגבשת כללים ונהלים לניהול ההשקעות ומקבלת החלטות הנוגעות לשימוש באמצעי שליטה בתאגידים מוחזקים.

6.11.3. השוואת שיעורי המיסוי על רווחי ניירות ערך ישראלים ורווחי ניירות ערך זרים

השוואת שיעור המס המוטל על רווחים בגין ניירות ערך ישראלים לזה המוטל על רווחים בגין ניירות ערך זרים (אשר תוקפה מיום 1 לינואר 2005), השפיעה ומשפיעה על אפיקי והרכב ניהול

השקעות הקופות על ידי החברה. בכך בוטלה ההעדפה להשקעה בניירות ערך ישראלים, ובשנת הדו"ח חל גידול בחלקם של ניירות הערך הזרים בהשקעות הקופות.

6.11.4. התפלגות נכסי הקופות

התפלגות נכסי הקופות לשנת 2011

מזומנים	אגח ממשלתי סחיר	אגח קונצרני סחיר	מניות סחירות	אגח קונצרני לא סחיר	אחרות
0.76%	41.17%	24.68%	5.38%	21.14%	6.41%
2.81%	45.54%	33.00%	5.91%	12.05%	0.23%

שיבולת קופת גמל
שיבולת קרן השתלמות

7. מוצרים ושירותים

למידע בנוגע למאפייני קופות הגמל:

7.2. ניהול קופות גמל לתגמולים ופיצויים

בתחום פעילות זה:

7.2.1. שיבולת קופות גמל

שיבולת קופות גמל בע"מ הינה קופת גמל לתגמולים המיועדת לקיבוצים אשר הוקמה בשנת 1976.

7.2.2. שיבולת קרן השתלמות

קרן השתלמות שהוקמה בשנת 1996 עבור שכירים ועצמאיים.

7.3. להלן נתונים בדבר היקף ההפקדות והיקף הנכסים המנוהלים על ידי כל אחת מן הקופות, בחלוקה לתחומי הפעילות של החברה:

קופת גמל לתגמולים			
סך הכל	השתלמות	גמל	
9,300	9,300	0	היקף ההפקדות באלפי ש"ח
830,963	115,689	715,274	היקף הנכסים המנוהלים באלפי ש"ח

8. מוצרים חדשים

החברה אינה מפתחת מוצרים חדשים.

9. עמיתים

9.2. עמיתים מהותיים

עמיתי קופות הגמל הם קיבוצים מקבוצת הקיבוץ הדתי, ובמיוחד קבוצת יבנה.

9.3. התפלגות סוגי עמיתים

שם קופה	סוג עמית	מספר חשבונות העמיתים	הפקדות באלפי ₪	משיכות באלפי ₪	העברות מהקופה בניכוי העברות אל הקופה באלפי ₪
שיבולת קופת גמל	עמית קיבוץ	122	0	(9,659)	(2,985)
שיבולת קרן השתלמות	שכירים ועצמאיים	5,234	9,300	(2,332)	(107)

10. שיווק והפצה

10.2. כאמור החברה הינה קופת גמל ענפית אשר מיועדת אך ורק לעמיתים שהינם חברי הקיבוץ הדתי ולכן לא עוסקת בשיווק.

11. תחרות

11.1. התחרות בתחום החיסכון לטווח ארוך, ובתחום קופות הגמל בפרט, היא קשה במיוחד, מכיוון שהיקף המתחרים בשוק זה הינו רחב ומגוון והוא מורכב הן מקופות גמל והן מגורמים אחרים המציעים חיסכון לטווח ארוך כמו חברות ביטוח, קרנות פנסיה ובנקים המוכרים תוכניות חיסכון ארוכות טווח.

11.2. החברה מתחרה הן עם גופים הפועלים בתחום הפעילות, קרי עם קופות גמל אחרות ובהן קופות גמל בנקאיות ופרטיות, והן עם חברות הפועלות בתחומים האחרים של מגזר החסכון לטווח הארוך (קרנות פנסיה וביטוח חיים).

11.3. כאמור לעיל מזה מספר שנים קיימת תחרות בעיקר מצד הגופים הפרטיים וחברות ביטוח שהקימו ורכשו קופות גמל. התחרות היא על הצבירה, התשואה ורמת השירות. החברה מתמודדת עם התחרות באמצעות שיפור הקשר והשרות עם העמיתים. החברה מבהירה לעמיתה את מדיניות ההשקעה והסיכונים שהקופות נוטלות על עצמן. החברה מציגה את אסטרטגית ההשקעה הבנויה לטווח ארוך תוך פיזור השקעות מקסימלי באפיקים מגוונים בשוק ההון בארץ ובח"ל.

שנות הגאות האחרונות בהן חלק מהקופות שלקחו בדרי"כ סיכון רב יותר השיגו תשואה עדיפה על פני הקופות שבניהול החברה. העדר מכשירים נגישים לעמיתים לבחינת סיכונים גרמו לעזיבה ומשיכות מהקופות. הגורמים החיוביים המשפיעים על פעילות החברה הם השרות הזמין והטוב לעמיתים וכן טעמי העמיתים המעדיפים ברובם את מדיניות ההשקעות של החברה אשר רואה את הטווח הארוך כמטרה ראשונה במעלה תוך לקיחת סיכונים מחושבים.

12. עונתיות

תחום קופות הגמל אינו מאופיין בעונתיות, למעט הגברת הפעילות הנקודתית לקראת סוף השנה הקלנדרית בה יש הפקדות נוספות של עמיתים שרוצים ליהנות ממלוא הטבות המיסוי ככל שיהיו. וכן מניצול הטבות מס אחרות במיסוי עתידי.

13. רכוש משרדים

לביצוע פעילותה משתמשת החברה במשרדי הקיבוץ הדתי.

14. נכסים לא מוחשיים

מאגרי מידע

לחברה מאגר מידע רשום במסגרתו נשמרים הנתונים הנמסרים על ידי עמיתי הקופות. המידע הצבור במאגרים אודות עמיתי הקופות כולל מידע שנמסר על ידי העמיתים בעת הצטרפותם ובעדכוני הפרטים במהלך התקופה. פרטים אלו ושמירתם במאגר ממוחשב מחויבת על פי הוראות הדין. מאגר המידע משמש את החברה בתפעול השוטף של עסקיה.

15. הון אנושי

13.1 דירקטוריון וועדותיו

לחברה דירקטוריון המונה 9 חברים מתוכם 1 חיצוני. חברי הדירקטוריון נבחרים באסיפה כללית.

דירקטוריון החברה מינה ועדת השקעות ואת יו"ר הועדה. ועדת השקעות מונה שלושה חברים מתוכם אחד דירקטור חיצוני. ועדה זו מטפלת על פי הדין בהשקעות הקופה.

דירקטוריון החברה מינה ועדת בקורת. ועדת הבקורת מונה שני חברים. ועדת הבקורת עורכת בקורת לפעילות החברה וקופות הגמל שבניהולה ובאמצעות המבקר הפנימי.

כמו כן, בעת הצורך מוקמות וועדות עד הוק לעניינים ייחודיים.

חברי הדירקטוריון, למעט הדירקטור החיצוני, הינם חברי הקיבוץ הדתי וממלאים את תפקידם מבלי לקבל שכר מהחברה בגין פעילותם.

13.2 הנהלת החברה ובעלי תפקידים

לחברה מנכ"ל וחשבת.

המנכ"ל אינו מקבל שכר בגין פעילותו.

16. ספקים ונותני שירותים

16.1. הספקים ונותני השירות העיקריים הם כדלהלן:

16.1.1. בנק מזרחי טפחות

16.1.2. דש – ניירות ערך והשקעות בע"מ

16.2. פירוט עמלות

להלן פירוט עמלות קניה, מכירה ומשמרת של ניירות ערך, אשר שולמו לחברי בורסה איתם עובדת החברה בשנים 2010 ו-2011:

<u>2010</u>	<u>2011</u>	
<u>באחוזים</u>	<u>באחוזים</u>	
0.05%	0.025%	עמלה בגין קניה ומכירה של אג"ח בארץ
0.025%	0.025%	עמלה בגין קניה ומכירה של מק"מ
0.1%	0.1%	עמלה בגין קניה ומכירה של אג"ח בחו"ל

17. מימון

החברה אינה משתמשת באשראי לפעילותה.

18. מיסוי

קופות גמל מהוות מוסדות תיווך פיננסי לצורך חיסכון ארוך טווח הנהנה מהטבות מיסוי בשני רבדים: ראשית, המפקיד בקופת גמל זכאי לניכוי בגין ההפקדות (עד לסכום מרבי שנקבע בפקודת מס הכנסה) מההכנסה החייבת במס ו/או לזיכוי מס בגין הפקדות (עד לסכום מרבי שנקבע בפקודת מס הכנסה). שנית, הכנסות קופות הגמל פטורות ממס (למעט במקרים מסוימים כקבוע בפקודת מס הכנסה). לפרטים נוספים אודות רפורמת בכר בתחום קופות הגמל ראה סעיף 6.2 לעיל.

ראה סעיף 2 בדבר פירוט המנגנונים החלים על עמיתי קופות הגמל והפרשותיהם לקופות השונות שבניהול החברה וכן להלן סעיף 19.1.2 בעמ' 21-22.

19. מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד

להלן פירוט תמציתי של המגבלות על פי דין וההסדרים החוקיים הייחודיים המשפיעים באופן מהותי על פעילותה של החברה:

19.1 כפיפות הפעילות לחוקים ותקנות ספציפיים

19.1.1 **חוק הגברת התחרות** - במסגרת הסדרת הרפורמה בשוק ההון הידועה כ"רפורמת בכר", אישרה הכנסת ביום 25 ביולי, 2005 את חוק הגברת התחרות. חוק זה קובע הוראות לניתוק קשרי הבעלות של הבנקים מקופות הגמל על מנת להבטיח כי במסגרת תפקידם החדש של הבנקים כ"יועצים פנסיוניים" יראה היועץ הפנסיוני את טובת הלקוח בלבד ולא יהיה נתון במצב של ניגוד עניינים מובנה.

חוק קופות הגמל – חוק זה, שנחקק בשנת 2005, מסדיר לראשונה בחקיקה ראשית את דרישות הרישוי של חברה מנהלת קופות גמל, את דרך הקמתה של קופת גמל, חלק מהוראות תקנון קופת גמל, את החובות המוטלות על חברה מנהלת ביחס לקופות הגמל שבניהולה, ביצוע תשלומים לקופת הגמל, משיכה והעברה של כספים מקופת גמל, את דרכי השקעת כספי קופת גמל ונכסיה, דרכי חישוב שווי נכסי קופות גמל, דרכי חישוב התשואה שהשיגה קופת הגמל, חובת הקמת ועדת השקעות, מינוי דירקטוריון, קביעת דמי ניהול, ניהול חשבונות עמיתי קופות הגמל, חובת הגשת דו"חות ועוד.

במסגרת חוק קופות הגמל נקבעה לראשונה זכותו של עובד לבחור את קופת הגמל בה יפקיד מעבידו את הכספים עבורו, ככל שלעובד זכות להפקדת כספים על שמו בקופת גמל (אף אם הזכות נקבעה במקורה לגבי קופת גמל פלונית); בהקשר זה נקבע כי במידה והעובד הזכאי לא בחר בקופת גמל מסוימת בהתאם לזכותו זו, תהא הפקדה שזהותה נקבעה בדין או בהסכם המעניק לעובד את הזכות להפקדת כספים על שמו בקופת גמל. כמו כן, הוסדרה מערכת היחסים שבין העמיתים לחברה המנהלת.

לאחרונה בוצעה רפורמה בתחום החיסכון הפנסיוני בכלל ובענף קופות הגמל בפרט במסגרתה תוקן תיקון 3 לחוק קופות הגמל. התיקון נועד, בין היתר, להבטיח רובד ראשון של פנסיה חודשית מינימאלית (פנסיית מטרה).

עיקרי התיקון:

19.1.2.1 פנסיית מטרה – תיקון 3 מחייב הפקדת כספים בקופת גמל למטרת קצבה עד לסכום קצבה חודשי מינימאלי של כ- 3,850 ₪. לגמלאות רק לאחר שיובטח סכום קצבה חודשי זה יהא העמית רשאי למשוך סכומים כתשלום הוני.

19.1.2.2 החל מיום ה- 1 בינואר 2008 קיימים שני סוגים של קופות גמל לקצבה: **"קופת גמל משלמת לקצבה"** – קופת גמל אשר משלמת ישירות קצבה לזכאים בהתאם לתקנונה.

"קופת גמל לא משלמת לקצבה" – קופת גמל שלא ניתן למשוך ממנה במישרין כספים שהופקדו בה החל משנת 2008 (למעט כספים ממרכיב הפיצויים), אלא באמצעות העברתם לקופת גמל משלמת לקצבה.

בהתאם לאמור לעיל, הממונה לא יהיה רשאי ליתן אישור קופת גמל כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים, החל משנת 2008 ואילך אלא לכספים שהופקדו לקופות האמורות בשל שנות המס שלפני 2008 ולגבי כספים אלה לא יחול שינוי בכללי המס החלים עליהם.

החל משנת 2008, קופות הגמל לתגמולים תוכלנה להמשיך ולפעול כקופות גמל לא משלמות לקצבה ולחסוך סכומים לגיל הפרישה. במועד הפרישה על העמית להעביר את הסכומים שנצברו בהן לקופות גמל משלמות קצבה לצורך תשלום קצבה חודשית לעמיתים כמפורט לעיל. משמעות הדבר כי אין מדובר בהקמת קופות גמל חדשות אלא בסיווגן מחדש של קופות הגמל לתגמולים שהינן קופות הוניות כ"קופות גמל לא משלמות לקצבה".

19.1.2.3 בהתאם לתיקון, עמית בגיל פרישה המעוניין למשוך את הכספים מחשבונו בקופה נדרש להעביר את הכספים שהצטברו לזכותו ל"קופת גמל משלמת לקצבה" כהגדרתה בתיקון, על מנת לקבל תשלומים חודשיים שלא יפחתו מפנסיית המטרה. אם מצויה בחשבונו יתרה מעבר לסכום הקצבה המזערי האמור, העמית יוכל לבחור אם למשוך את הכספים במתכונת קצבתית או במתכונת הונית. על כספים שנצברו בקופות הגמל עד לתום שנת 2007 יחולו הכללים הקודמים.

19.1.2.4 דחיית מועד ההחלטה על אופן קבלת כספי הפרישה – לגבי היתרה שתיוותר לאחר המינימאלית הבטחת פנסיית המטרה, כמפורט לעיל – נדחתה וכעת היא תתקבל סמוך לגיל הפרישה ולא עם תחילת החיסכון הפנסיוני, כפי שהיה קיים עובר לרפורמה.

19.1.2.5 היבט מס – איחוד כללי המס לכל מכשירי החיסכון הפנסיוני, הן בתקופת החיסכון הפנסיוני והן לאחר גיל הפרישה. כלומר אין זה משנה היכן יחסכו הכספים, בין בקופת גמל משלמת לקצבה ובין בקופת גמל לא משלמת לקצבה, הטבות המס יהיו זהות.

19.1.2.6 ניתן יהיה להמשיך להפקיד כספים בקופות מרכזיות לפיצויים עד יום 31 בדצמבר, 2010. נקבע כי רק עמיתים אשר היו עמיתים בקופות אלו בחודש דצמבר 2007 יוכלו להמשיך ולהפקיד כספים כאמור, וכי כספים אלו יהיו בגין עובדים של עמיתים כאמור שהופקדו בגינם כספים לקופת הגמל עבור חודש דצמבר 2007.

19.1.3 **תקנות הגמל** - תקנות אלו קובעות, בין היתר, חלק מהוראות תקנון הקופה, הוראות בדבר ביצוע תשלומים לקופת הגמל, שימוש בכספי קופת הגמל, תשלומים לעמיתים בקופת הגמל, מגבלות שונות על הנכסים שמותר לקופת הגמל להשקיע בהם, שערך נכסי קופת הגמל, חישוב רווחי קופת הגמל וחלוקתם, חובת הקמת ועדת השקעות, מינוי דירקטוריון, קביעת דמי ניהול, ניהול חשבונות, חובת הגשת דו"חות ועוד.

במסגרת תיקון מס' 3 לתקנות נקבע כי משיכת כספי תגמולים (שיופקדו החל מ-1.1.2006) בפטור ממס ע"י עמיתים עצמאים בקופת גמל לתגמולים, לא תתאפשר לפני הגיע העמית לגיל 60 (וגם אז - בתנאי שלעמית ותק של חמש שנים לפחות בקופת הגמל), למעט במקרים של מצוקה כלכלית או רפואית קשה ובאישור פקיד שומה. על הפקדות בקופת גמל לתגמולים במעמד עמית עצמאי שנעשו עד לסוף שנת 2005 יוסיף לחול הכלל הקודם, לפיו ניתן למשוך את אותם כספים בפטור ממס כעבור חמש שנים מיום הצטרפות העמית לקופה, או עם הגיע העמית לגיל 60 ובתנאי שלעמית 5 שנות ותק בקופת הגמל.

כן נקבע בתיקון כי החל מינואר 2006 יהיו ילידי שנת 1961 ואילך זכאים לקבל הטבת מס בגין הפקדת כספים במעמד עמית עצמאי (לרבות הפקדות של שכירים ללא הפקדות מקבילות של מעסיקיהם) לקופת גמל לתגמולים, רק אם הפקידו קודם לכן רובד ראשון של הפקדות לאפיק קצבתי בסכום שנתי שלא יפחת מ- 16% מהשכר הממוצע במשק¹ לכל חודש, או אם יש להם הסדר של פנסיה תקציבית.

ביום 31 בינואר 2008 פורסמו תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (הוראת שעה), התשס"ח – 2008. הוראת השעה קובעת כי עבור השנים האמורות ניתן יהיה להפקיד למרכיב הפיצויים לפי שיעור שלא יפחת מהשיעור שנקבע בהסכם הכללי לביטוח פנסיוני, ובלבד שלמרכיב תגמולי המעביד יופקדו הפקדות בשיעור שלא יפחת מן הקבוע בהסכם הכללי לביטוח פנסיוני ויתקיימו התנאים המפורטים בתקנה 19(ב) לתקנות ניהול קופות הגמל.

19.1.4 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008.

19.1.4.1 התקנות, אשר נכנסו לתוקפן ביום ה- 1.10.2008 (למעט חריגים), מסדירות את זכויות העמיתים לנייד את כספם בין מוצרי החסכון הפנסיוני השונים ללא קושי וללא קנסות. להלן תמצית עיקרי הוראות תקנות הניוד הפנסיוני:

(א) העברת כספים לקופת גמל לקצבה תיעשה רק מקופות הגמל הבאות (ובהתאם לתנאים וסייגים המפורטים בתקנות): קופת גמל לקצבה; קופת גמל לתגמולים; קופת גמל אישית לפיצויים ובלבד שהקופה המקבלת היא קופת גמל משלמת לקצבה; קרן השתלמות; קרן השתלמות מיוחדת למורים; קופת גמל אחרת שאישר הממונה בהסכמת המנהל.

(ב) העברת כספים לקופת גמל שאינה לקצבה תיעשה רק במקרים הבאים: מקופת גמל לתגמולים לקופת גמל לתגמולים אחרת; מקופת גמל אישית לפיצויים לקופת גמל אישית לפיצויים אחרת; מקופת גמל מרכזית לפיצויים לקופת גמל מרכזית לפיצויים אחרת; מקרן השתלמות לקרן השתלמות אחרת; מקרן השתלמות מיוחדת למורים לקרן השתלמות מיוחדת למורים אחרת; מקרן השתלמות מיוחדת למורים לקרן השתלמות אחרת רשאי למשוך את הכספים בסכום חד פעמי בהתאם לתקנון הקרן; מקופת גמל מרכזית לדמי מחלה לקופת גמל מרכזית לדמי מחלה אחרת; מקופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית לקופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית אחרת; מקופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית לקופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית אחרת ומקופת גמל אישית לפיצויים לקופת גמל לתגמולים לפי תקנה 34 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל).

(ג) על גוף מנהל של קופה מעבירה להעביר לקופה המקבלת את היתרה הצבורה של העמית בחשבונו בקופה המעבירה או את חלקה, בתוך 10 ימי עסקים מהיום שבו הועברה לו בקשת ההעברה מפורטת וחתומה כנדרש אלא אם בוטלה על ידי העמית, ואולם הממונה רשאי, במקרים מיוחדים, לאשר דחייה במועד האמור שלא תעלה על 20 ימי עסקים נוספים.

(ד) העברת הכספים תבצע ישירות בין הגופים המנהלים של הקופות ולא באמצעות העמית והיא תיעשה במזומן אלא אם כן החברות המנהלות (המעבירה והמקבלת) הסכימו אחרת ובלבד שהן אינן גופים מנהלים של קופות הנשלטות

¹ בהוראת מעבר נקבע כי הרובד הראשון יגדל באופן הדרגתי מ-16% מתוך 85% מגובה השכר הממוצע במשק לכל חודש בשנת 2006 ועד ל-16% מתוך מלוא השכר בממוצע במשק לכל חודש בשנת 2009.

או מנוהלות בידי אותו אדם או בידי צדדים קשורים כהגדרתם בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל).

(ה) כמו כן, נקבעו בתקנות הניוד הפנסיוני סייגים להעברות כאמור, הוראות בדבר מועדי העברת כספים, אופן הטיפול במצב של איחור בהעברה וכן הוראות לעניין העברת אחריות ביטוחית ואיחוד ופיצול חשבונות אגב העברות כאמור.

19.1.5 **פקודת מס הכנסה -** בפקודה זו נקבעות הטבות המס הניתנות עקב הפקדת כספים בקופות הגמל והטבות המס הניתנות לכספים המשתלמים מקופות הגמל. בסוף שנת 2006 ובראשית שנת 2007 בוצעו שני תיקונים לפקודת מס הכנסה, הכוללים הוראות שנחקקו בזיקה לתיקון מס' 3 לתקנות ניהול קופות גמל, ואלה הן:

- פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 152 והוראת שעה), התשס"ז-2006 - לפי תיקון זה, נקבעה הוראת שעה לשנת המס 2006, המבחינה בין "עמית מוטב" (הוא עמית שחל עליו תיקון מס' 3 לתקנות ניהול קופות גמל) לבין "עמית יחיד" (הוא עמית שלא חל עליו תיקון מס' 3 לתקנות ניהול קופות גמל); לענין עמית יחיד נותרו הטבות המס הנוגעות להפקדות בקופות גמל ובקרנות פנסיה על כן, ללא שינוי ביחס להוראות החקיקה ערב התיקון, ואילו לגבי עמית מוטב הוגדלו הטבות המס הניתנות לו עקב הפקדה בקופת גמל לקצבה (קרו פנסיה או תכנית ביטוח מנהלים קצבתית), כך שההטבות האמורות ניתנות עד להפקדה של 16% מהכנסה שנתית ועד לסכום תקרה המתעדכן מידי שנה עבור העמית המוטב או עבור ילדו הבגיר, בתנאי שבגין אותו עמית מוטב הופקדו כספים בקופת גמל לקצבה בהתאם להוראות תיקון מס' 3 לתקנות ניהול קופות הגמל;
- פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 153), התשס"ז-2007 - בתיקון זה נקבעה הוראה, שתחול משנת המס 2007 ואילך, המבצעת את ההבחנה בין "עמית מוטב" לבין "עמית יחיד" כאמור, נקבע כי הטבות המס במתכונתן הקודמת יוסיפו להינתן לעמית יחיד (אך לא יינתנו עוד למי שחל עליו תיקון מס' 3 לתקנות ניהול קופות הגמל ולא הופקדו בגינו הפקדות לקופת גמל לקצבה כנדרש באותו תיקון) וכי הטבות המס המוגדלות, כפי שתוארו לעיל, יחולו על עמית מוטב; עוד נקבע בתיקון כי לא יינתנו עוד הטבות מס בגין הפקדות על שם הורה של המפקיד או על שם ילדו, אלא אם המדובר בהפקדה על שם ילד בגיר של העמית.
- פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 173), התש"ע-2009 – במסגרת התיקון בוטלו כל סוגי קופות הגמל שהיו קיימים עד לאותו מועד, והוחלפו ב"קופת גמל משלמת לקצבה" וב"קופת גמל שאינה משלמת לקצבה".

- 19.1.6 **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), תשס"ה** –
 2005 – חוק זה מסדיר את השיווק וההפצה של קופות הגמל השונות, למעט קופות גמל מרכזיות לפיצויים, והוא קובע כי ביצוע עסקה לגבי מוצר פנסיוני בעבור לקוח תיעשה רק כחלק מייעוץ פנסיוני או משיווק פנסיוני ובהמשך לו. קרנות השתלמות הן מוצר שמוגדר גם כמוצר פנסיוני (שהשיווק וההפצה שלו מוסדרים ע"י חוק השיווק הפנסיוני) וגם כמוצר פיננסי (שהשיווק וההפצה שלו מוסדרים ע"י חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 (לעיל ולהלן: **"חוק הסדרת העיסוק"**)), ועל כן הייעוץ ו/או השיווק ביחס אליהן יכול להתבצע ע"י יועצים/משווקים פנסיוניים, בהתאם לחוק השיווק הפנסיוני, או ע"י יועצי/משווקי השקעות, בהתאם לחוק הסדרת העיסוק.
- 19.1.7 **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א – 1981** - בפרק ב' סימן ג' לחוק קופות הגמל העוסק ב"אורגנים ובעלי תפקידים אחרים בחברה המנהלת" מחיל חוק קופות הגמל את הוראות חוק זה בכל הנוגע למינוי נושאי משרה שונים בחברה.
- 19.1.8 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (בקשה לרישיון, הכשרה, התמחות ובחינות של סוכני ביטוח, יועצים פנסיוניים וסוכני שיווק פנסיוני), תשס"ו – 2006** – תקנות אלה מסדירות את הדרישות בכל הנוגע להתמחות, בחינות וקבלת רישיון של יועץ, סוכן ומשווק פנסיוני וקובעות כי חברות מנהלות נדרשות להכשיר ולהסדיר את כוח האדם אשר יפעל לשיווק המוצרים הפנסיוניים מטעם אותן חברות מנהלות.
- 19.1.9 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), תשס"ו-2006** – התקנות קבעו את שיעורי העמלות המקסימאליות שישולמו ליועץ פנסיוני, וכן קבעו כי היועץ ייהנה מתגמול אחיד מכל החברות המנהלות (היצרניות של המוצרים הפנסיוניים). כמו כן, נקבע, כי תנאי השירות שעל היועץ לתת לכל היצרנים יהיו זהים ובעבור תנאי תשלום זהים. שיעור עמלת ההפצה החודשי בגין קופות גמל בגין ביצוע עסקה (הפקדת כספים, לרבות העברת כספים מקופת גמל אחרת) וכן בגין המשך חברות בקופת הגמל, לא יעלה על החלק השנניים עשר של 0.25% מנכסי העמית הצבורים, למעט לגבי כספים צבורים של העמית שנובעים מהפקדות שבוצעו עד יום 31.12.2005 – שאז שיעור העמלה החודשי לא יעלה על החלק השננים עשר של 0.1%. כמו כן, לגבי כספים שנצברו לפני המועד הנ"ל שהופקדו בקופת גמל, שהיא או החברה המנהלת שלה נשלטו ביום פרסום החוק על ידי תאגיד בנקאי, או שהחזקה החזקה מהותית ביום פרסום החוק גם ע"י מי שאינו תאגיד בנקאי - שיעור העמלה החודשי לגבי סכומים אלה לא יעלה על החלק השננים עשר של 0.25%.
- 19.1.10 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז 2007** – התקנות מטרתן לחזק את תשתית המשטר התאגידי בגופים מבטחים וזאת, בין היתר, באמצעות קביעת כללים להבטחת פעילותו התקינה של הדירקטוריון וועדותיו, הבטחת עצמאותו, כשירות חברי, הרכבו, כללים למניעת ניגודי עניינים, נושאים בהם הדירקטוריון חייב לדון ולהחליט, נוכחות ומניין חוקי ישיבותיו. התקנות מתייחסות לדירקטוריון מבטח ונקבעו בהן הקלות לעניין דירקטוריונים של חברות המנהלות קופות גמל. התקנות נכנסו לתוקף בחודש אוגוסט 2007, אולם לגבי סעיפים מסויימים חלות הוראות מעבר, הקובעות

- 19.1.11 **חוק הנאמנות, התשל"ט - 1979** - היחסים שבין חברה מנהלת לבין עמיתי קופות הגמל שבניהולה הם, על פי טיבם, יחסי נאמנות, שחוק הנאמנות חל עליהם. הוראות חוק קופות הגמל נועדו להרחיב ולהבהיר את חובת הנאמנות והזהירות המוטלות על חברה מנהלת כנאמן מקצועי ומיומן של עמיתי קופת הגמל שבניהולה.
- 19.1.12 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008** – התקנות קובעות את סוגי ההוצאות הישירות שניתן לגבות מנכסי קופת גמל עקב ביצוע עסקאות במסגרת ניהול השקעות הקופה. בין היתר נקבע כי ניתן לנכות הוצאות ישירות בגין עמלת ניהול חיצוני. במסגרת התקנות נקבעה הוראת שעה לעניין הגדרת עמלת ניהול חיצוני, שתוקפה עד תום שנת 2011, לפיה ניתן יהיה לגבות מנכסי הקופה גם הוצאות ישירות הנובעות מהשקעות של נכסי הקופה בחו"ל ומהשקעות בקרנות השקעה, בניירות ערך לא סחירים ובמקרקעין (במגבלות מסוימות הקבועות בתקנות). ביום 29.12.11 פורסם תיקון לתקנות שהאריך את הוראת השעה עד ליום 29.2.2012.
- 19.1.13 **חוק איסור הלבנת הון והצווים שמכוחו** – חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 והצו שהותקן מכוחו קובעים הוראות שונות החלות לגבי עמיתים עצמאיים של חברה מנהלת קופות גמל, לרבות הוראות בדבר רישום פרטי זיהוי לקוחות, אימות פרטי לקוחות, מינוי אחראי לביצוע הוראות החוק, הצהרות אשר יש לקבל מלקוחות, חובת ניהול מאגר ממוחשב, שמירת מסמכים וכן דיווחים חודשיים ודיווחים שוטפים לרשות למניעת הלבנת הון.
- 19.1.14 **חוק הגנת הפרטיות** – כפועל יוצא מפעילות ניהול קופות גמל מחזיקה החברה מידע רגיש כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981. אי לכך בהתאם לחוק הגנת הפרטיות. קיימת חובת רישום מאגרי מידע ושמירה על אבטחת המידע במאגר.
- 19.1.15 **חוק הגנת השכר** – חוק זה קובע הוראות שונות בדבר הפקדת כספים בקופות גמל והגנות לכספים שהופקדו כאמור.
- 19.1.16 **חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963** – חוק זה קובע כללים לעניין היחס להפקדות במרכיב הפיצויים בקופות הגמל והגנה על כספים שהופקדו כאמור מפני עיקול, החזרה והעברה.
- 19.1.17 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי), התש"ע-2009** - בתאריך 22.10.2009 פורסמו ברשומות התקנות שבנדון, לפיה כספי קופת גמל בניהול אישי יושקעו אך ורק לפי הוראותיו של העמית או של קרובו, שקיבל ממנו ייפוי כוח הכולל הרשאה לתת הוראות לעניין השקעת הכספים, או של מנהל תיקים שהעמית בקופת הגמל התקשר עימו בהסכם, ואשר העמית הורה לחברה המנהלת להשקיע את כספי קופת הגמל באמצעותו. לעמית יש זכות בחירה באדם אחד מבין המנויים לעיל, והחברה המנהלת לא תטיל כל מגבלה על אפשרויות הבחירה של העמית. בתקנות נקבעו מגבלות על השקעות

כספי קופת גמל בניהול אישי והוראות לעניין השקעת כספים בקופת גמל בניהול אישי באמצעות מנהל התיקים, דרישה להסכם בכתב בין החברה המנהלת לבין העמית ופירוט הסכומים שניתן לנכות מנכסי קופת גמל בניהול אישי. כמו כן, נקבעו בתקנות הוראות לעניין אופן העברת כספים בין קופות גמל שאחת מהן היא קופת גמל בניהול אישי; אופן רכישה ומכירה של ניירות ערך על ידי החברה המנהלת; וכן נקבע איסור על תשלום עמלת הפצה ליועץ פנסיוני או ליועץ השקעות בעד קופת גמל בניהול אישי.

19.1.18 חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008 - ביום

8.4.2008 פורסם החוק שבנדון ברשומות, אשר מטרתו הינה מניעת השקעה של גופים מוסדיים ישראלים בתאגידים שלהם קשר עסקי מהותי התורם כלכלית, במישרין או בעקיפין, לאיראן, וזאת כדי לפגוע בכלכלתה של איראן ולהחלישה, בניסיון לסכל את יכולת פיתוח הנשק הלא קונבנציונלי שלה. החוק קובע, בין השאר, כי תמונה ועדה ליישום הוראות החוק, אשר תאסוף נתונים על תאגידים שיש לה יסוד להניח כי הם מקיימים קשר עסקי מהותי עם איראן ותפרסם רשימה שלהם, גוף מוסדי לא ישקיע בתאגיד הנכלל ברשימה שפרסמה הועדה ואם נכלל התאגיד לאחר שהחל הגוף המוסדי להשקיע בו, יודיע על כך לועדה וימכור החזקותיו בתאגיד בתוך 90 ימים ממועד הפרסום ברשימה.

19.1.19 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית), התשס"ט-2009 - ביום

7.7.2009 פורסמו התקנות שבנדון ברשומות. בהתאם לתקנות, חברה מנהלת של קופת גמל מחוייבת להשתתף באסיפות כלליות אשר במסגרתן נדונים נושאים כגון: אישור פעולות או עסקאות הטעונות את אישור האסיפה הכללית לפי הוראות סעיפים 255, 262 או 268 עד 275 לחוק החברות; מינויים ופיטורים של דירקטורים, אישור מיזוג לפי סעיף 320 לחוק החברות ועוד. כמו כן, התקנות מפרטות שני מקרים אשר בהתקיימותם פטורה החברה המנהלת מהשתתפות באסיפה כללית: לפי מיטב ידיעתו של המשקיע המוסדי, יחזיק בעל השליטה בתאגיד, במועד הקובע לכינוס האסיפה הכללית, מניות המקנות את השיעור הנדרש לקבלת ההחלטה שעל סדר יומה של האסיפה הכללית, בהנחה שכל שאר בעלי המניות ישתתפו בהצבעה ויצביעו נגדה, או אם זכות ההצבעה נובעת מהשקעה בנייר ערך חוץ והאסיפה הכללית התקיימה מחוץ לישראל. כמו כן, התקנות מסדירות את תנאי ההתקשרות של גוף מוסדי עם גורמים מקצועיים לצורך גיבוש המלצות ההשקעה.

19.1.20 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים), תשס"ט-2009 - ביום

25.2.2009 פורסמו התקנות שבנדון ברשומות. התקנות קובעות כללים לקביעת שווי נכסי קופות גמל, כגון: המועדים לביצוע שיעור הנכסים, שיטת חישוב שווי הנכסים, הניכויים שיש לבצע וכן כללים לקביעת שווי של נכסים מחוץ לישראל.

19.1.21 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך), התשס"ט-2009 - ביום

2.3.2009 פורסמו התקנות שבנדון ברשומות. התקנות מחייבות כי רכישה ומכירה של ניירות ערך תיעשה בהתאם להליך תחרותי אשר יערך אחת לשלוש שנים, בין ארבעה משתתפים לפחות. כמו כן, קובעות התקנות, כי רכישה ומכירה של ניירות ערך לא תיעשה באמצעות צד קשור.

- 19.1.22 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הגנה ממשלתית על החיסכון הפנסיוני) (הוראת שעה), התשס"ט-2009** - ביום 25.2.2009 פורסמו התקנות שבנדון ברשומות. התקנות קובעות, כי עמית הזכאי להגנה לפי החלטת הממשלה, ומבקש לממש את ההגנה ולקבל את סכום השתתפות הממשלה, יראו את הסכום המוגן שנצבר לזכותו בקופת הגמל שממנה יקבל את הקצבה בשל סכום זה, כאילו נתווסף אליו, במועד מימוש ההסדר, סכום השתתפות הממשלה. כמו כן, קובעות התקנות, כי עמית אשר מימש את ההגנה, לא יהיה זכאי למשוך את הכספים כסכום הוני, אלא רק בדרך של קצבה. תוקף התקנות הינו עד ליום 31.12.2018.
- 19.1.23 **חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט - 2009** – סעיף 35 לחוק תיקון באופן עקיף את חוק קופות הגמל.
- בהתאם לחוק, חברה מנהלת לא תורשה לנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוג. סעיף 36 לחוק קבע, כי תחילת סעיף 35 הינה ביום 1 בינואר 2011.
- בנוסף, במסגרת החוק, בוטל מס רווח הון בקופות גמל לתגמולים. בקרנות השתלמות נותרה חובת מס רווחי הון. תוקף התיקון הינו החל מיום 1.7.2009.
- ביום 29.12.2010 אישרה ועדת העבודה, הרווחה והבריאות דחייה בת חצי שנה במועד תחילת הוראות החוק, כך שמועד תחילתו יהא 1.7.2011.
- 19.1.24 **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשע"א-2010** – ביום 18.11.2010 פורסם תיקון מס' 5 לחוק והוראת שעה אשר מאפשרת עד לתום שנת 2011 קבלת החזרים מקופת הגמל במקרים מסוימים עבור הפקדות שבוצעו לאחר 2008 לעמית עצמאי, יורשים, פורשים ומפוטרים, לפי התנאים שפורטו בהוראת השעה, בניכוי מס רווחי הון. בנוסף, תיקון מס' 5 הרחיב את אפשרות העיסוק המותרת לחברה מנהלת, בכפוף לאישור הממונה, כך שהיא תוכל לעסוק בעיסוקים נוספים הנוגעים למוצרים פנסיוניים. כמו כן, נקבעו הוראות המרחיבות את אפשרויות העברת ומשיכת כספים מקופת גמל.
- 19.1.25 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים חלקית מקרן השתלמות), התשע"א-2011** – התקנות מחליפות את תקנה 41ג(ב)(2) לתקנות הגמל וקובעות הסדר ברירת מחדל לסדר המשיכה מכל אחד ממרכיבי החשבון בקרן השתלמות במידה ועמית בקרן השתלמות מבקש לבצע משיכה חלקית. לפי התקנות, תחילה יימשכו הכספים החייבים במס רווח הון ורק לאחריהם יימשכו הכספים הפטורים ממס רווח הון. יחד עם זאת, בהתאם לתקנות, העמית רשאי לבקש למשוך את הכספים מחשבונו באופן שונה.
- 19.1.26 **חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011** – באוגוסט 2011 פורסם חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011. תיקון החקיקה נוגע, בין היתר, להרחבת סמכויות הפיקוח והאכיפה של הממונה על שוק ההון. במסגרת החוק, מובאים בין השאר, תיקוני חקיקה לחוק קופות הגמל ולחוק הייעוץ הפנסיוני. במסגרת תיקוני החקיקה הממונה מקבל סמכויות נוספות על אלו שהיו קיימות קודם. כמו כן עודכנו ההוראות הנוגעות לעיצומים כספיים ולקנסות.

19.2 טיוטות חיקוקים ותקנות

להלן סקירת טיוטות חיקוקים ותקנות שפורסמו ושאמורים לחול על החברה ועל קופות הגמל שבניהולה, ואשר עשויה להיות להם השפעה מהותית על תחום פעילותה של החברה, במידה ואכן יקבלו תוקף:

19.2.1 **טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה), החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 – ביום 29 בדצמבר 2011 טיוטת התקנות נדונה בועדת הכספים של הכנסת. יצוין כי כיום, כללי ההשקעה החלים על הגופים המוסדיים מעוגנים כיום במספר הוראות דין שונות.**

קביעת כללי ההשקעה של הגופים המוסדיים בהוראות דין שונות, יצרה לאורך השנים הבחנות בין כללי השקעה שחלים על קופות גמל וקרנות פנסיה לבין כללי ההשקעה שחלים על כספים המנוהלים על-ידי חברות ביטוח.

בטיוטה המוצעת בוטלו ההבחנות בין כללי ההשקעה החלים על נכסי קופות גמל וקרנות פנסיה וחברות ביטוח, וכן בוצעו שינויים בחלק מכללי ההשקעה הקיימים, על מנת להתאימם למדיניות משרד האוצר בדבר דרכי פעילות שוק ההון בכלל, ודרך פעילות המשקיעים המוסדיים בפרט.

טיוטת התיקון מציעה להסיר מספר לא מבוטל של מגבלות כמותיות הקיימות כיום בכללי ההשקעה אך מאידך להגביר את רמת המעורבות של ועדות ההשקעה בגופים המוסדיים בכלל ואת אלו של הנציגים החיצוניים בהן בפרט.

כמו כן, מתייחסת טיוטת התיקון למגבלות שיחולו על התקשרויות עסקיות בין גופים מוסדיים לתאגידים הקשורים להם וזאת בשל השינוי שחל בבעלות על הגופים המוסדיים.

להערכת החברה להוראות טיוטת התקנות לא תהיה השפעה מהותית על הרכב תיק ההשקעות הנוכחי של קופות הגמל. במידה והתקנות יכנסו לתוקף החברה תערך ליישומן תוך התאמת בקרות מערך ההשקעות לצורך יישומן.

19.2.2 **טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (כללים למניעת ניגודי עניינים של רואה חשבון מבקר), התשס"ח-2008**

ביום 24 בינואר 2008 פורסמה טיוטת התקנות שבנדון, הקובעת הוראות לעניין אי תלות של רואה החשבון המבקר בגוף המוסדי; הוראות לעניין עיסוקים נוספים של רואה החשבון המבקר המגבילות את מינויו של אדם אשר הכין עבורו דיווח הנדרש על ידי הממונה בשנה שקדמה למינויו; הוראות לשמירת העדר ניגוד עניינים של רואה חשבון בקשר עם תפקידו והוראות למניעת ניגוד עניינים של אקטואר מבקר.

19.2.3 **טיוטת תקנות מס הכנסה (כללים לתנאים שבהם חשבונות שונים בקרן השתלמות ייחשבו לחשבון אחד) (תיקון), התשע"א-2011**

בשל שינויי החקיקה שחלו בשנים האחרונות, המאפשרים לעובד לבחור בכל עת בכל קופת גמל, עלה הצורך לעדכן את תקנות מס הכנסה (כללים לתנאים שבהם חשבונות שונים בקרן השתלמות ייחשבו לחשבון אחד), התשנ"ג-1993 וזאת במטרה למנוע תכנוני מס בכל הקשור למועד איחוד חשבונות קרנות השתלמות. במסגרת טיוטת התקנות הוצע לקבוע כי עמית המעוניין לבצע איחוד ותק בקרנות השתלמות, ימסור הודעה על כך לחברה המנהלת של הקרן הראשונה ולחברה המנהלת של הקרן השנייה, בתוך 30 ימי עסקים ממועד הצטרפותו לקרן השנייה ויצהיר כי כל התשלומים המשתלמים בעדו לקרן השתלמות, הם לקרן השנייה בלבד. עוד נקבע כי ניתן יהיה לבצע איחוד ותק רק בין שני חשבונות. בנוסף נקבע כי לעמית שיש לו שתי קרנות השתלמות או יותר ומבקש למשוך כספים מאחת מהן, יראו לעניין סעיף 9(א16) (ב) או 9(ב16) (ב) לפקודה את כל החשבונות בכל אחת מהקרנות כחשבון אחד וככל שעמית יבקש למשוך מחשבונו כספים שמקורם בהעברה חלקית מאחת הקופות, יהא עליו להצהיר כי אין ברשותו קרנות השתלמות נוספות אליהן פיצל את חשבונו

כאמור מעבר לאותה קרן השתלמות או לחילופין, מעבר לרשימת קרנות ההשתלמות שיצר להצהרתו.

טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התש"ע-2011 - טיוטה שלישית – ביום 4.1.2012 פורסם נוסח שלישי של טיוטת התקנות. בטיוטת התקנות נקבע שגוף מוסדי ינהל מספר מסלולי השקעה לניהול כספי העמיתים, שלא בחרו במסלול אחר, אשר יהוו ברירת המחדל לניהול כספי העמיתים שלא בחרו במסלול אחר, אשר יהוו מסלולי ברירת המחדל לניהול כספי עמיתים שאינם מקבלי קצבה. בטיוטת התקנות נקבע כי במסלולי ברירת מחדל יהיו שלושה מסלולי השקעה לפחות לעמיתים שטרם מלאו להם 60 שנים ומסלול השקעה אחד לעמיתים בני 60 ומעלה. כל מסלול השקעה ייועד לעמיתים שמצויים בטווח קבוצת גיל מסוים. מסלולי ברירת מחדל ומסלול מקבלי קצבה יחליפו את המסלול הכללי.

במסגרת טיוטת התקנות נקבע שגוף מוסדי ינהל מסלול נפרד אחד בכל אחת מקופות הגמל שבניהולו בגין רכיב הפיצויים, בכפוף לאמור בטיטה. בנוסף נקבעו כללים לניהול מסלול הנוגע לניהול נכסים העומדים כנגד כל ההתחייבויות כלפי כל מקבלי הקצבות. עוד נקבע כי על דירקטוריון של גוף מוסדי לקבוע עד יום 1 ביולי 2012 מודל לסיווג העמיתים במסלולי השקעה לעמיתים שטרם מלאו להם 60 שנים ולדון אחת לשנתיים לפחות במודל כאמור. בנוסף, ועדת ההשקעות של גוף מוסדי תקבע את מדיניות ההשקעה במסלולי ברירת המחדל ובמסלול למקבלי קצבה במסגרת מודל ומדיניות ההשקעה הכוללת שקבע הדירקטוריון. הטיוטה קובעת את אופן העברת העמיתים למסלולים ועל מתן הודעה בעניין. בטיוטה נקבע כי עמית יהיה רשאי להצטרף או להשאר, אם בחר בכך, במסלול ברירת מחדל שאינו מתאים למאפייניו, זולת אם החליט הגוף המוסדי שלא לאפשר זאת. הטיוטה מחריגה תחולתה תקנות לגבי קופת גמל מבטיחת תשואה לגבי כספים המנוהלים במסלול השקעה שיש בו הבטחת תשואה מזערית או קבועה.

ביום 1 בדצמבר 2011 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים בעניין התאמת מסלול ההשקעה למאפייני העמית. מטרת טיוטת החוזר לקבוע את האופן שבו ידווח הגוף המוסדי לעמיתים על מודל מסלולי ברירת מחדל, על שינויים בו ועל האופן שבו יפוצלו הנכסים של העמיתים בין המסלולים. במסגרת טיוטת החוזר נקבע כי מסלולי ברירת המחדל, המסלול למקבלי קצבה ואופן

השיוך למסלולים יעוגנו בתקנון. עוד נקבע כי הגוף המוסדי ידווח לממונה וידווח לאחר אישורו באתר האינטרנט, על המודל שקבע ועל כל שינוי במודל. בנוסף טיוטת החוזר קובעת הוראות בעניין דיווחים לעמיתים בקשר עם המודל, יישומו ושינויו. להערכת החברה כניסתם לתוקף של טיוטת התקנות וטיוטת החוזר יביאו לעלויות תפעול גבוהות וזאת לפחות בשלבי הקמת המסלולים ותפעולם.

טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול), התשע"ב-2012

בהתאם לתכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני, הועברה לאישור ועדת הכספים של הכנסת טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול), התשע"ב-2012 (להלן: "תקנות דמי ניהול"). מפרסומים באמצעי התקשורת עולה כי ביום 27.2.2012 התקיים דיון בוועדת הכספים של הכנסת בעניין התקנות ונוסח התקנות שהוגש לאישור על בסיס הדיון שנערך.

בתקנות דמי הניהול נקבע כי חברה מנהלת של קופת גמל ושל קרן חדשה כללית רשאית לגבות דמי ניהול כדלקמן:

מן היתרה הצבורה בחשבונו של כל עמית בשיעור שלא יעלה על 1.05% לשנה;

מתוך התשלומים המועברים אליה בשל כל עמית – בשיעור שלא יעלה על 4%.

לעניין מקבל קצבה, מתוך סך כל הנכסים העומדים כנגד התחייבויות הקופה למקבל הקצבה בשיעור שלא יעלה על 0.6% לשנה.

בתקנות נקבע כי הגבלת דמי הניהול לא תחול לעניין פוליסות ביטוח שהוצאו על פי קופת ביטוח לפני יום התחילה.

הוראות התקנות אינן חלות על קופת ביטוח מבטיחת תשואה, קרן ותיקה, קרן חדשה מקיפה, קרן חדשה כללית, קרן השתלמות, קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, קופת גמל ענפית, קופת גמל לדמי מחלה, קופת גמל לחופשה, קופת גמל למטרה אחרת.

עוד נקבע במסגרת התקנות כי, חברה מנהלת של קרן חדשה מקיפה רשאית לגבות דמי ניהול כדלקמן:

מן היתרה הצבורה בחשבונו של כל עמית, ולעניין מקבלי קצבה - מתוך סך כל הנכסים העומדים כנגד התחייבויות הקרן לכלל מקבלי הקצבה בשיעור שלא יעלה על 0.5% לשנה, זאת למעט נכסים העומדים כנגד התחייבויות הקרן למי שהיה זכאי לקבל קצבה או קצבת נכות לפני יום 1.1.2004. מתוך התשלומים המועברים לקרן בשל כל עמית - בשיעור שלא יעלה על 6%; מתוך תשלומי הקצבה המשולמים למי שמקבל קצבה הנמוכה מקצבת מינימום - דמי ניהול בשיעור הקבוע בתקנון הקרן, אשר לא יעלה על 6% מההפרש שבין קצבת מינימום לבין הקצבה המשולמת לעמית או לכל מוטביו יחד, לפי העניין;

עוד נקבע כי, דמי ניהול ממוטבים יגבו לפי חלקו היחסי של המוטב. דמי ניהול חברה מנהלת של קרן השתלמות, קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, קופת גמל לדמי מחלה, קופת גמל לחופשה וקופת גמל למטרה אחרת, רשאית לגבות דמי ניהול מיתרת הכספים הצבורה בחשבונו של כל עמית, בשיעור שלא יעלה על 2% לשנה וקופת גמל ענפית, תגבה דמי ניהול לפי הוצאות שהוציאה בפועל ולא יותר מ- 2% לשנה.

האמור בתקנות חל על כל המסלולים בקופת גמל ויכנס לתוקף ביום 1.1.13 ואולם נקבעו הוראות מעבר לפיהן

בתקופה שמיום 1.1.13 ועד יום 31.12.13 חברה מנהלת רשאית לגבות, לעניין עמיתים אשר לא החלו לקבל קצבה לפני יום 1.1.13, דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 1.1% לשנה מתוך היתרה הצבורה בחשבונו של כל עמית.

על אף האמור נקבע שגוף מוסדי יגבה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל דמי ניהול, בשיעור שלא יעלה על 0.2% לשנה או בשיעור החודשי שגבה הגוף המוסדי מחשבון העמית במועד שבו נותק הקשר עמו או ביום שנודע בו לגוף המוסדי שהעמית נפטר, לפי העניין, לפי הנמוך מביניהם.

19.3 כפיפות הפעילות לחוזרי הממונה

על פעילות החברה חלים החוזרים וההוראות מטעם הממונה ואשר מחייבות את החברה לכל דבר ועניין. להלן סקירה של חוזרי הממונה העיקריים הנוגעים לחברה ולקופות הגמל שבניהולה, שפורסמו בשנת 2011 וברבעון הראשון של שנת 2012 (עד מועד כתיבת דו"ח זה):

● **חוזר גופים מוסדיים 2012-9-3 בעניין הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדיווחים הכספיים השנתיים של קופות גמל וקרנות פנסיה**

מטרת החוזר הינה לעדכן את הדיווחים הכספיים השנתיים של קופות הגמל וקרנות הפנסיה, לאור השינויים הרבים שחלו בעשור האחרון בשוק החיסכון הפנסיוני ועל מנת שיהיו ברורים ושקופים יותר למשתמש ויהיו כלי בעת בחירת קופת גמל או קרן פנסיה.

● **חוזר גופים מוסדיים 2011-9-10 בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים**

ביום 21 בדצמבר 2011 פורסם חוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים מטרת החוזר היא להגדיר את הפעולות הנדרשות מגוף מוסדי כדי להבטיח, ככל הניתן, שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור, תוך התייחסות לעקרונות טיוב מידע אשר יש לו, או עשויה להיות לו, השפעה על זכויות עמית או קבוצת עמיתים. החוזר קובע מסגרת עבודה כללית לפרויקט הטיוב וקובע כי הגוף המוסדי יבצע סקר פערים אודות המידע הקיים ברמת מוצרים, עמיתים ומעבידים. יבנה מודל מיפוי ודירוג פערים שנמצאו בסקר הפערים, יכין תכנית עבודה מפורטת, לרבות אבני דרך עקיבות ומדידות ולוחות זמנים, לטיפול בכל כשל או קבוצת כשלים שנמצאו. דירקטוריון גוף מוסדי יאשר את תכנית העבודה של פרויקט הטיוב ויקיים דיון בנושא לפחות אחת לחצי שנה, לאחר שקיבל עדכון על התקדמות פרויקט הטיוב. הגוף המוסדי יקים ועדת היגוי לנושא ויתעד את תכנית העבודה שאושרה על ידי דירקטוריון הגוף המוסדי ואת אופן ניהול הפרויקט. בנוסף יועברו דיווחים לממונה כקבוע בחוזר. להערכת החברה יהיו ליישום הוראות טיוטת החוזר הוצאות תפעוליות, שכן, החברה בוחנת התקשרות עם חברה חיצונית בעלת התמחות טכנולוגית ומערכות ממוכנות לצורך פרויקט טיוב הנתונים.

חוזר גמל 1-2-2011 בעניין הסדרת הצטרפות עמית לקופת גמל

ביום 10 באוגוסט 2011 פורסם חוזר הסדרת הצטרפות עמית לקופת גמל אשר תיקן את חוזר גמל 2-2005-5. תיקון החוזר נבע בעיקרו לצורך התאמת החוזר ועדכנו לשינויים דיגיטליים שחלו בשנים האחרונות והגברת יכולת אבטחת המידע הממוחשב, וכן לצורך שיפור וייעול אופן העברת המסמכים מבעל רישיון אל גוף מוסדי, קיצור זמני העברת המסמכים ושיפור השירות ללקוח. במסגרת החוזר נוסף סעיף שקובע כי מסמך החתום בחתימה גרפית ממוחשבת המקיימת את הדרישות המפורטות בחוזר סוכנים ויועצים 10-4-2011, שעניינו "חתימה גרפית ממוחשבת", ייחשב כמסמך מקורי לעניין הוראת מוטבים.

חוזר גופים מוסדיים 7-9-2011 בעניין שירות ללקוחות גופים מוסדיים, מיום 8.8.2011

החוזר פורסם ביום 8 באוגוסט 2011 ומטרתו להבטיח רמה נאותה ושיפור מתמשך בשירות אותו מקבל הלקוח. החוזר קובע הוראות לעניין קביעת אמנת השירות, עקרונות באמנת השירות, מקצועיות נותני השירות, ממונה שירות לקוחות ותפקידי הדירקטוריון. תחילת החוזר ביום 1 בינואר 2013, למעט מספר הוראות (לרבות לעניין מינוי ממונה שירות לקוחות) שאת יישומן יש להשלים עד ליום 30 ביוני 2012.

חוזר גופים מוסדיים 5-9-2011 בעניין בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור

החוזר פורסם ביום 28 במרס 2011 ומטרתו לקבוע מערכת כללים לבירור וליישוב תביעות ולטיפול בפניות ציבור. על החברה המנהלת לכלול את מערכת הכללים בתקנון הקרן המנוהלת. בנוסף, החוזר קובע כי מבלי לגרוע מהוראות כל דין, גוף מוסדי יברר ויישב תביעות ויטפל בפניות ציבור בתום לב, בענייניות, ביסודיות, ביעילות, במקצועיות, בשקיפות ובהוגנות.

חוזר גופים מוסדיים 1-9-2011 מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני,

החוזר פורסם ביום 28 בפברואר 2011 והוא קובע מבנה של "רשומה אחודה", אשר תשמש את הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני, במסגרת הפעולות העסקיות השונות המתבצעות ביניהם, תוך הבטחת העקרויות הבאים: (1) קבלת מידע והעברתו באופן שלם, מדויק, מהימן וזמין, הניתן לשליפה ואחזור במהירות ובאפקטיביות לצורך עמידה בהוראות הדין; (2) הסדרת המבנה והתוכן של פרטי המידע והנתונים המועברים בין יצרני המידע וצרכניו השונים בתחום החיסכון הפנסיוני. בנוסף, חוזר זה קובע את הנסיבות שבהתקיימותן יהא בעל רישיון ו/או גוף מוסדי מחויב להעביר את המידע הנדרש, ביחס לכל ממשק וממשק.

ביום 2 בפברואר 2012 פורסמה טיוטת החוזר, זאת בהמשך להוראות שנקבעו בחוזר 1-9-2011 שעניינו מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני. מדובר בטיטות נספחים ג', ד' ו-ה' שנועדו להסדיר מידע ופרטים שיש להעביר במסגרת ממשק ניד כספים, שהוגדרו במסגרת חוזר 11-9-2008 שעניינו "העברת כספים בין קופות גמל".

הכרעה לעניין פיצוי בשל איחור במשיכה של כספים או בשל איחור בהעברה של כספים בין קופות גמל

או בין מסלולי השקעה, חוזר הכרעות עקרוניות 1-4-2011 מיום 15.3.2011

החוזר מבחיר מהו הדין החל במקרים של איחור במשיכה או בהעברת כספים בין קופות גמל או בין מסלולי השקעה. בחוזר נקבע, כי אין לפרש את המונח רווחים בתקנה 41 לתקנות הגמל, כמתייחס רק לתשואות חיוביות, אלא לתשואות בכלל. בהתאם לחוזר, חברות מנהלות של קופות גמל מחויבות לבצע בדיקה יזומה של כל הבקשות שהוגשו בין יום 1.6.2008 לבין 31.12.2008 (תקופת המשבר) שלא באמצעות הבנקים כגופים מתפעלים וכן לגבי בקשות של עמיתים שפנו עד למועד מתן הכרעה זו לחברה המנהלת בתלונה על איחור בביצוע בקשתם, בין במישרין ובין באמצעות הממונה. חברות מנהלות נדרשות ליידיע את העמיתים הרלוונטיים בהתאם לחוזר, במועדים שנקבעו בחוזר. על החברה המנהלת לשלם לעמיתים אשר בקשותיהם נתגלו כבוצעו באיחור, בהתאם לחוזר (מתוך נכסי החברה המנהלת), עד ליום 31 בדצמבר 2011. ביום 28 בנובמבר 2011, פורסמה הוראה בדבר דחית המועדים לביצוע ההוראות שנקבעו בחוזר הכרעות עקרוניות 1-4-2011 ובין היתר נקבע שחברה מנהלת תשלם לעמיתים את הסכומים על פי החוזר עד ליום 29 במרס 2012. לפרטים אודות הפרשה שבוצעה בדוחות הכספיים בגין הכרעה זו ראה ביאור 11 לדוחות הכספיים.

• **כמו כן, פורסמו חוזרים נוספים בנושאים הבאים:**

סך נכסי החיסכון לטווח ארוך; הבהרה בעניין מתן מידע ללקוח שמבקש למשוך את כספו ממוצר פנסיוני; איסוף מידע סטטיסטי לגביי יישוב תביעות ואופן טיפול בבקשות למשיכה והעברת כספים; דוח חודשי של קופות גמל שינויים והבהרות; איסור מתן טובת הנאה ליועץ פנסיוני.

טיוטות חוזרים

בנוסף למפורט לעיל בסעיף זה, להלן סקירת טיוטות חוזרים עיקריים שפורסמו בשנת 2011 וברבעון הראשון של שנת 2012 (עד מועד כתיבת דוח זה), האמורים לחול על החברה ועל קופות הגמל שבניהולה, ואשר עשויה להיות להם השפעה מהותית על תחום פעילותה של החברה, במידה ואכן יקבלו תוקף:

• **טיוטת חוזר גופים מוסדיים מס' 5-2012 בעניין ניהול סיכוני ציות בגופים מוסדיים**

ביום 31 בינואר 2012 פורסמה טיוטת חוזר ניהול סיכוני ציות בגופים מוסדיים שמטרתה להבטיח כי הגופים המוסדיים בישראל יאתרו באופן מקיף וסדיר סיכוני ציות שהם ולקוחותיהם חשופים להם, יודאו הטמעה של הוראות הדין בכל תחומי פעילותם ויקיימו תכנית אכיפה פנימית אפקטיבית. בטיוטת החוזר נקבע שהנהלת גוף מוסדי תמנה אחראי למערך הציות והאכיפה הפנימית ("ממונה סיכוני ציות") שיאושר בדירקטוריון. במסגרת הטיוטה נקבע כי ממונה סיכוני ציות יוזמן דרך קבע להשתתף, לכל הפחות כמשקיף, בכל וועדה או פרום פנימיים של הגוף המוסדי שעניינם כניסה לתחום פעילות חדש, עסקאות אסטרטגיות או פרויקטים משמעותיים של מיכון, כאשר יש יסוד סביר להניח כי החלטות הפורום או הוועדה עלולות להגביר סיכוני ציות להם חשופים הגוף המוסדי ולקוחותיו. בנוסף נקבע כי הנהלת גוף מוסדי תוודא כי בידי ממונה סיכוני ציות כלים למילוי תפקידו. בטיוטה נקבעו תפקידי ממונה סיכוני ציות, ובין היתר, ייעוץ לדירקטוריון הגוף המוסדי, לנושאי משרה בו, לעובדיו ולמי שפועל מטעמו, לגבי קיום אחריותם לציית להוראות הדין; זיהוי סיכוני ציות, לרבות ווידוא ביצועו של סקר סיכוני ציות בגוף המוסדי; הכנת תכנית ציות ואכיפה פנימית, וכן תכנית עבודה תקופתית להבטחת ציות ואכיפה פנימית; עריכת מעקב שוטף אחר שינויים בסיכוני הציות שגוף מוסדי ולקוחותיו חשופים אליהם; גיבוש המלצות לנהלים, תהליכי עבודה, בקורות ועדכונים, הנדרשים להבטחת הציות בפעילויות גוף המוסדי; בחינתם של מסמכי מדיניות ונהלים פנימיים של גוף מוסדי; ווידוא בחינתם של מסמכי התקשרות של גוף מוסדי עם ספקי שירותים במיקור-חוץ, על מנת לוודא כי הם מתחייבים לעמוד בהוראות הדין; ביצוע בקרה שוטפת על אופן הטמעת תכנית ונהלי הציות הפנימיים, והערכת יעילותם; ; בירור חשדות להפרת הוראות הדין וגיבוש המלצות לפעולות נדרשות; הבטחת קיומו של "קו חם" לקבלת תלונות ודיווחים אנונימיים על ליקויי ציות; ווידוא פיתוח תכניות הדרכה בתחום הציות ואכיפה פנימית; מסירת דיווחים מידיים ותקופתיים; בטיוטת החוזר נקבע שעל הדירקטוריון לקבוע מדיניות ציות שתתייחס לכל הפחות לנושאים שנקבעו בטיוטה. כמו כן נקבע כי הדירקטוריון יבצע בקרה ופיקוח בהתאם לקריטריונים שהוגדו בטיוטה.

• **טיוטת חוזר גופים מוסדיים 64-2011 בעניין הוראות לעניין השקעת גופים מוסדיים באגרות חוב לא ממשלתיות – תיקון**

ביום 15 בנובמבר 2011 פורסמה טיוטת חוזר הוראות לעניין השקעות גופים מוסדיים באגרות חוב לא ממשלתיות – תיקון שעניינה עדכון הוראות חוזר גופים מוסדיים 3-9-2010 בעניין השקעת גופים מוסדיים באגרות חוב לא ממשלתיות וזאת בשל הצורך להגביר את רמת הוודאות בקרב הגופים המוסדיים ובקרב המנפיקים באשר להוראות אשר ראוי שיכללו בשטרי הנאמנות של אגרות חוב לא ממשלתיות. בהתאם לכך צורף לטיוטת החוזר נספח הכולל תניות חוזיות לדוגמה שמשקפות את רמת ההגנה הראויה למחזיקי איגרות החוב, תוך שמירה על איזון מתאים של צרכי החברות המנפיקות ומתוך רצון לאפשר את המשך פעילותן כחברות פעילות בשוק ההון בישראל.

• טיוטת קודקס הרגולציה העתידי

ביום 6 בספטמבר 2011 פורסמה טיוטת קודקס הרגולציה העתידי שמטרתו ארגון מחדש של הרגולציה ויצירת ספר רגולציה סדור ומקיף, קודקס, שיסייע בהתמצאות בהנחיות השונות ויקל על עבודת הגורמים המפוקחים. יעדי הקודקס ליצור מסגרת רגולטיבית עדכנית ועקבית בכל רבדיה - חוקים, תקנות וחוזרים, לגופים מוסדיים, סוכני ביטוח, משווקים ויועצים פנסיוניים. הקודקס יורכב משני חלקים - אחד לגופים מוסדיים ואחד לסוכני ביטוח, משווקים ויועצים פנסיוניים, בניית שני חוזרי-על, שאחד מהם יאגד את כל החוזרים החלים על גופים מוסדיים, והשני יאגד את כל החוזרים החלים על סוכני ביטוח, משווקים ויועצים פנסיוניים. החוזרים האחידים יחליפו את מערכת החוזרים הקיימת במערכת מותאמת למבנה המתוכנן של הקודקס. במסגרת הקודקס תתבצע התאמת הרגולציה המקומית, לרבות החקיקה הראשית, לעקרונות הדירקטיבה Solvency II, תוך ביצוע ההתאמות הנדרשות לישראל. בשלב ראשון פורסמו במסגרת טיוטת הקודקס טיוטות המסדירות רגולציה בתחום ביטוח כללי ובהשקעות.

• טיוטת חוזר גופים מוסדיים 2011-55 בעניין נוהל הודעה על הנהגת תכנית ביטוח ותקנון קופת גמל

ביום 6 בספטמבר 2011 פורסמה טיוטת חוזר בעניין נוהל הודעה על הנהגת תכנית ביטוח ותקנון קופת גמל שמטרה לקבוע נוהל להודעה על הנהגת תכנית או תקנון חדשים או ביצוע שינויים בהם. במסגרת הטיוטה נקבעו הוראות בעניין פרטים שעל גוף מוסדי לכלול בהודעה על הנהגת תכנית חדשה, על הקמת קופת גמל חדשה, על שינוי בתכנית או בתקנון. כמו כן כללים דבר מסמכים שיש לצרף להודעה ואופן הגשתה. טיוטת החוזר אם תתקבל תבטל הוראות דין קיימות בעניין.

בנוסף, פורסמו טיוטות חוזרים בנושאים הבאים:

מימשק אינטרנטי לאיתור חשבונות של עמיתים ועמיתים שנפטרו – טיוטא; שמוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית - טיוטה; מימשק ניווד – טיוטה שניה; דמי ניהול במכשירי החסכון הפנסיוני; סיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים הקשורים לאיראן.

ביטוחים

בהתאם לתקנות קופת הגמל, על קופת גמל וחברה מנהלת לערוך ביטוח אחריות מקצועית לכיסוי חבותן בשל מעשה או מחדל רשלני כלפי עמיתיהן וכן ביטוח לכיסוי מעילה באמון של עובדיהן כלפי העמיתים בסכום כולל שלא יפחת מהסכומים המפורטים בתקנה 4 לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת השקעות), התשנ"ו-1995, ובתנאים הקבועים בתקנה האמורה. למועד דוח זה, החברה מבוטחת בביטוח אחריות מקצועית בגבול אחריות של 10 מליון דולר ארה"ב למקרה ולתקופת הביטוח. סכום ההשתתפות העצמית הינו 50 אלפי דולר ארה"ב לכל תביעה אך לא יותר מ-250 אלפי ש"ח. בנוסף לביטוח המפורט לעיל, הנדרש על פי הוראות דין, מבוטחת החברה, בביטוח אחריות נושאי משרה.

20. הסכמים מהותיים

לחברה אין הסכמים מהותיים שלא במהלך העסקים הרגיל.

21. הסכמי שיתוף פעולה

לחברה אין הסכמי שיתוף פעולה.

22. הליכים משפטיים

למיטב ידיעת החברה לא קיימים נגדה תביעה, בקשה לפירוק או לכינוס נכסים.
למיטב ידיעת החברה לא ידוע על קיום ניגוד עניינים בין מי מהדירקטורים ונושאי המשרה בה לבין החברה.

23. יעדים ואסטרטגיה עסקית

21.1 האסטרטגיה של החברה היא ביצוע השקעות ברמת סיכון מוגדרת מראש במטרה להשיג רווח מקסימלי לאורך זמן תוך לקיחת סיכונים מינימליים ככל שניתן.
לצורך השגת מקסימום פיזור בהשקעותיה, הקופות משקיעות את מרבית השקעותיהן בארץ באפיקים מגוונים שנבחרים על ידי ועדת ההשקעות.

21.2 החברה מפעילה אתר אינטרנט החל מתחילת שנת 2006 בו ניתן לקבל מידע על החברה וקופות הגמל שבניהולה. המטרה היא בראש ובראשונה להגביר את השקיפות, לסייע לשיווק ולהרחיב את המידע והקשר עם העמיתים, באמצעות שירותים שינתנו ומידע באמצעות האתר.

24. צפי להתפתחות בשנה הקרובה

שיפור השרות לעמיתים מהווה גם הוא מטרה תמידית בפני החברה, כדי להמשיך ולשרת את ציבור העמיתים במקצועיות ובנאמנות

25. מידע בדבר שינוי חריג בעסקי התאגיד

לחברה אין מידע בדבר שינוי חריג בעסקיה.

26. אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים

לחברה אין מידע על אירוע או עניין החורגים מעסקיה הרגילים.

27. גורמי סיכון

27.1. סיכונים מאקרו:

27.1.1 ירידה בתשואות בשווקי המניות והאג"ח בארץ ובעולם - ירידה במחירי המניות, אגרות החוב ובשוק הנגזרים בארץ ובעולם משפיעה באופן מיידי על ערך הנכסים הפיננסיים המוחזקים על ידי הקופות, ומכאן גם על רווחי עמיתיה.

27.1.2 הרעה ברמת התעסוקה - הרעה ברמת התעסוקה, שהינה פועל יוצא של האטה כלכלית בישראל, באה לידי ביטוי בירידה במספר המועסקים, וירידה ברמת השכר למועסק ועלולה להוביל לקיטון בהיקף הפקדות העמיתים מחד ולגידול בשיעור ביטולים ופדיונות מוקדמים מאידך.

27.1.3 שינויים בשערי החליפין, בשיעורי הריבית ובאינפלציה – לכל אלה השפעה ישירה על התשואות המושגות בקופות הגמל ועל השיקולים השונים באפיקי החיסכון ובהם קופות הגמל.

27.1.4 סיכוני אשראי – החברה משקיעה חלק מנכסי הקופות שבניהולה בפיקדונות במערכת הבנקאית בישראל ובהעמדת אשראי ללווים שונים (לרבות אגרות חוב סחירות ושאינן סחירות). אשר על כן, יש ביציבות הבנקים ובלווים האחרים כדי להשפיע על תוצאותיה העסקיות של החברה.

27.1.5 מצב תעסוקה מעביד – קופות הגמל שבניהול החברה, מהיותן ענפיות, חשופות למצב התעסוקתי אצל המעביד של העמיתים. שינויים בהיקף התעסוקה אצל המעביד כגון תכניות פרישה ו/או הבראה עלולים להשליך על היקף מספר העמיתים בקופות ועל משיכות כספים מהקופות בידי מפורטים.

27.2. סיכונים ענפיים:

27.2.1 אי התמודדות עם שינויים מערכתיים בענף עקב חקיקת ועדת בכר – אי התמודדות מהירה מצד החברה לשינויים, לרבות שינוי מבנה שיווק המוצרים, עלולה לפגוע מהותית בתוצאותיה העסקיות של החברה.

27.2.2 שינויים רגולטוריים - שינויים בחקיקה, בפסיקה ובהוראות משרדי הממשלה עשויים להשפיע מהותית על התוצאות העסקיות בענף, אשר הינו עתיר פיקוח רגולטורי. להוראות הדין, להנחיות ולהסכמים הנוגעים למבנה החיסכון במשק וביחס לחיסכון

הפנסיוני בפרט, לרבות השלכות המיסוי, השפעה ניכרת על תוצאותיה העסקיות של החברה.

27.2.3.

גידול בתחרותיות - גידול במספר המתחרים והתעצמות ביתר הפרמטרים של התחרות בענף עלולים להביא להאטה בפעילות.

27.2.4. שינוי בטעמי הציבור – נטיית הציבור לבחור במוצרים תחליפיים לקופות הגמל המנוהלות על ידי החברה בתחום הפעילות של החברה או בתחומי פעילות אחרים במגזר החיסכון ארוך הטווח, עשויים להשפיע על היקף ההפקדות ועל רמת הפעילות של החברה.

27.3. סיכונים מיוחדים לחברה:

סיכונים תפעוליים – פעילות החברה כוללת בין היתר, השקעות, מגעים מול לקוחות, סוכנים ויועצים. פעילות כאמור חושפת את החברה לסיכונים תפעוליים כגון תקלות במערכות המחשב, עליהם נשענת החברה בניהול עסקיה, אשר עלולות להשפיע לרעה על פעילותה.

27.4. בטבלה שלהלן מוצגים גורמי הסיכון של החברה על פי טיבם ועל פי השפעתם, לדעת הנהלת החברה, על עסקי החברה:

גורם סיכון	השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה קטנה
<u>סיכוני מאקרו</u>			
ירידה בתשואות שווקי המניות והאג"ח בארץ ובעולם	X		
הרעה ברמת התעסוקה		X	
שינויים בשערי החליפין ובאינפלציה		X	
סיכוני אשראי		X	
מצב תעסוקה מעביד			X
<u>סיכונים ענפיים</u>			
אי התמודדות עם שינויים מערכתיים בענף	X		
שינויים רגולטוריים	X		
גידול בתחרותיות		X	
שינוי בטעמי הציבור			X
<u>סיכונים מיוחדים לחברה</u>			
פגיעה ביכולת השיווק עקב שינוי שליטה בחברה			X
סיכונים תפעוליים	X		